

Susipäivä medialle

Laitila

23.11.2023

Ohjelma

- Klo 10 Tervetuloa! Susiuutiset mediassa: lyhyt katsaus mediaseurantaan, viestintäpäällikkö **Aku Ahlholm**, Metsähallituksen Eräpalvelut
- Klo 10.20 Suden ja ihmisen rinnakkaiselon ekologia, tutkimusprofessori **Ilpo Kojola** Luonnonvarakeskuksesta (Luke)
- 11 lounas*
- Klo 11.45 Susikohtaukset: miten suurpeto kohdataan oikein, suunnittelija **Mikko Jokinen** ja erikoissuunnittelija **Mari Lyly** Suomen riistakeskuksesta
- Klo 12 Reviiriyhteistyöryhmät: miten paikalliset ratkaisevat suden läsnäoloon liittyviä haasteita, **Mari Lyly**
*Kommentti: reviiriyhteistyöryhmän jäsen, petoyhdyshenkilö **Veijo Jalonen***
- Klo 12.30 Varsinais-Suomen susitilanne: ihmisten sopeutuminen, poikkeusluvut. Varsinais-Suomen vs. riistapäällikkö **Jörgen Hermansson** Suomen riistakeskus.
- Klo 13 Ajankohtaiskatsaus Varsinais-Suomen kuntien koulukuljetuksista petovaaran vuoksi, **Aku Ahlholm**.
*Kommentti: Laitilan sivistysjohtaja **Susanne Laaksonen***
- 14 kahvit*

Susi mediassa

Jani Pellikka, Aku Ahlholm

LIFE BOREALWOLF / SusiLIFE
/ VargLIFE D3-action
(10/2019 – 09/2025)

Miten teitä seurataan?

1. Suomalaisia medioita seurataan kuukausittain

- Susiuutisten, teemojen kirjo ja yleisyys
- Projektiin (Susilife) liittyvät ja muut uutiset

2. Löydösten julkistaminen kuukausittain ja algoritmin julkistaminen projektin lopussa (delit)

3. Koneoppimisalgoritmin rakennus >> sutta villieläimenä käsittelevien uutisten ja teemojen tunnistus

- Monikansallisen **Liana Technologies** -yrityksen palvelu (Luken lisenssi, 2019–2022, Metsähallituksen 2023), **Meltwater** (Luke, joulukuu 2021 – joulukuu 2022), **Retriever** (Luke, 2023–)
- Kohdealue: **Suomi, suomenkielinen & ruotsinkielinen**
- Mediatyyppi: **Verkkomediat** (uutiset) + **näköislehdet**
- Osumien hakukriteerinä ”susi” eri sijamuodoissa, yksiköllisenä ja monikossa, osana sanaliittoja tai yhdyssanoja
 - **tunnistusmalli** erottelee villiä sutta käsittelevät/sivuavat uutiset
 - **NLP-malli**: tekstin purkaminen kielen rakenteiksi
 - **luokittelumalli** (menetelmä topic modeling, muita)

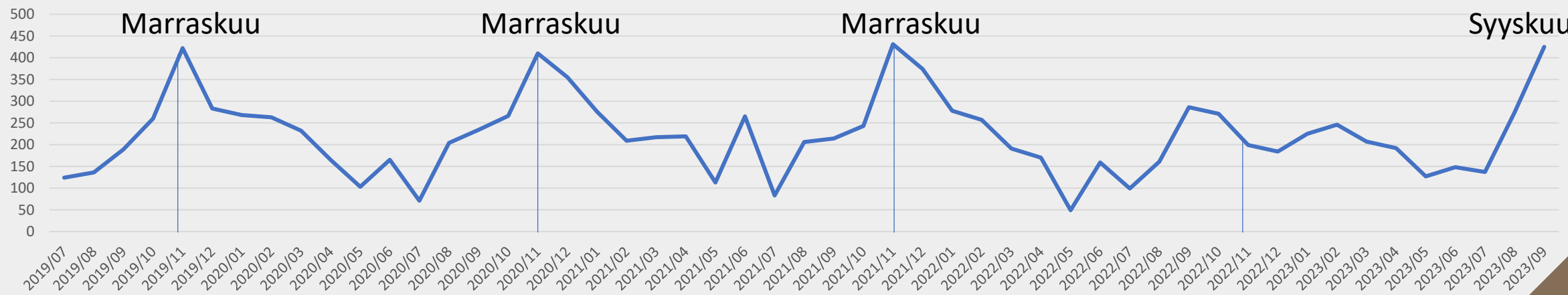
Eniten suttu esillä pitävät mediat (07/2019-)

Maaseudun Tulevaisuus uutisoi eniten susista – nyt syksyllä poikkeuksellisen aktiivisesti.

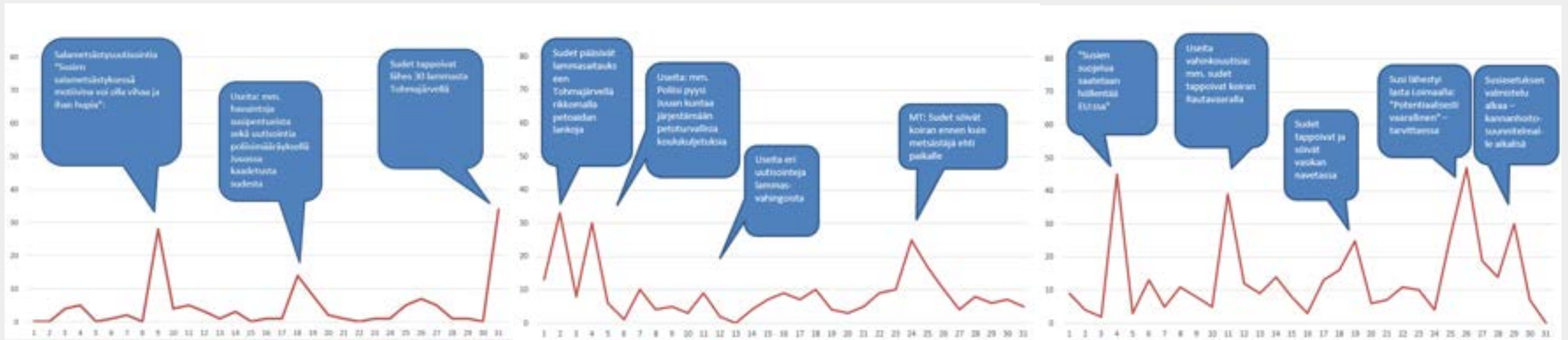
Row Labels	2019/07	2019/08	2019/09	2019/10	2019/11	2019/12	2020/01	2020/02	2020/03	2020/04	2020/05	2020/06	2020/07	2020/08	2020/09	2020/10	2020/11	2020/12	2021/01	2021/02	2021/03	2021/04	2021/05	2021/06	2021/07	2021/08	2021/09	2021/10	2021/11	2021/12	2022/01	2022/02	2022/03	2022/04	2022/05	2022/06	2022/07	2022/08	2022/09	2022/10	2022/11	2022/12	2023/01	2023/02	2023/03	2023/04	2023/05	2023/06	2023/07	2023/08	2023/09			
Maaseudun Tulevaisuus - online	1		5	9	12	24	22	6	6	8	8	14	5	12	16	15	15	25	15	16	17	7	14	10	8	4	27	13	19	22	13	14	10	1	3	9	8	19	18	18	8	4	17	18	19	12	9	14	11	28	44			
YLE.fi	4	2	11	10	18	8	9	11	13	10	4	7	3	7	10	7	12	14	12	9	10	14	4	16	9	9	20	19	15	15	8	10	2	6	4	8	13	10	8	4	16	20	7	8	8	10	18	24						
Karjalainen	2	4	4	8	7	18	4	9	4	3	3	3	3	11	7	16	10	15	7	5	9	3	7	6	5	4	11	13	7	3	2	7	2	4	4	5	6	6	8	8	6	3	6	1	3	9	8							
Helsingin Sanomat	7	8	5	9	12	10	8	3	10	3	4	3		4	7	7	10	6	4	5	3	3	2	3	2	3	7	3	8	7	8	6	5	6	2	8	4	4	9	5	4	6	6	10	7	3	4	2	8	5	10			
Kaleva	8	3	5	12	13	7	6	2	3	7	4	3		6	5	14	12	16	7	5	6	7	3	9	3	7	4	6	3	7	5	9	2	3		4	4	2	6	2	9	5	7	2	9	5	3	2						
Känäkkö Sanomat	3	2	5	8	16	12	6	9	2	4	2	5	2	5	6	10	14	14	11	6	3	4	2	6		2	5	4	2	8	6	9	6			2		3	4	6	10	6	10	6	8	2	5							
Savon Sanomat - online	6	4	7	9	12	12	9	9	7	2	4	2			4	12	5	5	2	4	4	4	5	7	8	4	3	6	8	5	4	4	4	4	4	4	2	2	3	8	9			2	5	4	2	16	8	3	4	3	8	
Turun Sanomat	4	2	5	9	10	10	5	7	8	6				3	3	4	6	6	13	11	2	3	4	2	4	8	4	3	11	7	7	5	5	3	9	3		3	3	2	2	2			1	5	9	10	2	5	2	4	7	
Satakunnan Kansan	4	5	3	4	11	9	6	7	3	2				2	10	3	5	9	6	7	4	7	9	2	4	5	2	3	8	12	16	6	5	4	7	2	2	4	4	4	3	10	8	2	4	4	5		3	3	4	8		
MTV Uutiset.fi	1	2	4	2	11	4	6	2	4					7	7	3	3	6	10	9	8	6	6	3	15	3	5	3	7	6	5	7	2	2	4	4			4	4			1	3	7	2	5	5	3	3	7			
Itä-Sanomat	3	3			6	10	5	4	3	4	3			3	3	2			7	6	3	5	4	6	7			4	2	5	5	3	4	7	10	9	4	5	1	1			3	4	6	4	5	3	2	3	4	12	10	
Ilka-Pohjalainen																																																						
Lapin Kansan	3	4																																																				

Kuukausiryhti

Uutiskärkiä heinä–syyskuussa 2023

Vahinko- ja vahinkoriskiuutisointia kiihtyvään tahtiin.

Yleisimmin tunnistetut teemat

Huom! Alustava arvio uutisista 7/2019–4/2022

			Tekstinäytteistä (n = 5003)		Kokoteksteistä (n = 25)			
			kpl	%	kpl	%		
1. Susihavainto	1.1 Uusi (s)	1.1.1 Rakennettu alue	345	7	213	9		
		1.1.2 maatalousmaa	55	1	51	2		
		1.1.3. Metsämaa	109	2	109	4		
		1.1.4 Epämääräinen/yksilömätön/muu	270	5	81	3		
1.2 Vanha	1.2.1 Mikä tahansa ympäristö		45	1	12	0		
		2. Susivahinko	2.1. Uusi	2.1.1 Koira	249	5	219	9
2.1.2 lammas	181	4		146	6			
2.1.3 Nauta	35	1		33	1			
2.1.4 Poro	31	1		5	0			
2.1.5 Muu	71	1		30	1			
2.2. Vanha	2.2.1 Tilasto			18	0	16	1	
2.2.2 Muu		47	1	34	1			
3. Vahinko	3.1. Uusi	3.1.1 petoaita (sähkö)	35	1	47	2		
		3.1.2 Ääni- tai valokarkotin	11	0	12	0		
		3.1.3 Laumanvartijakoira	16	0	5	0		
		3.1.3 Muu (non-lethal)	109	2	135	5		
3.2 vanha	3.2.1 kokemus	6	0	0	0			
4. Sudenmetsästys	4.1. Uusi	4.1.1 Poikkeusluvan hakeminen	252	5	120	5		
		4.1.2 Metsästys- tai poistotapahtuma ja t	234	5	148	6		
		4.1.3 Susipoliittinen keskustelu	1104	22	598	24		
		4.2 Laiton sudenmetsästys	237	5	183	7		
5. Sudenhävitys	5.1 Kohtaaminen	5.1.1 Yllätyneisyys	7	0	2	0		
		5.1.2 Ilo / elämys	24	0	26	1		
		5.1.3 Pelko/huoli/riski	120	2	150	6		
		5.1.4 Inho	6	0	2	0		
		5.1.5 Suru	2	0	1	0		
	5.2 Ylipäättämättömyys	5.2.1 Pelko	172	3	123	5		
		5.2.2 Muu	295	6	125	5		
		6. Susi osana elämää	6.1 Uusi (n)	6.1.1 Rooli ekosysteemissä	311	6	202	8
				6.1.2 Turismi	82	2	50	2
				7. Kannanotto	7.1. Nykyinen	7.1.1 Kannan kokoarvio	200	4
7.1.2 DNA-näytteet(ja keräys)	147	3	158			6		
7.1.3. Petoyhdyshenkilötoiminta (TASSU)	138	3	219			9		

n. 15 %:ssa jokin viimeisen vuoden aikana tehty susihavainto mainittu

n. 11–17 %:ssa jokin viimeisen vuoden aikana tapahtunut susivahinko mainittu

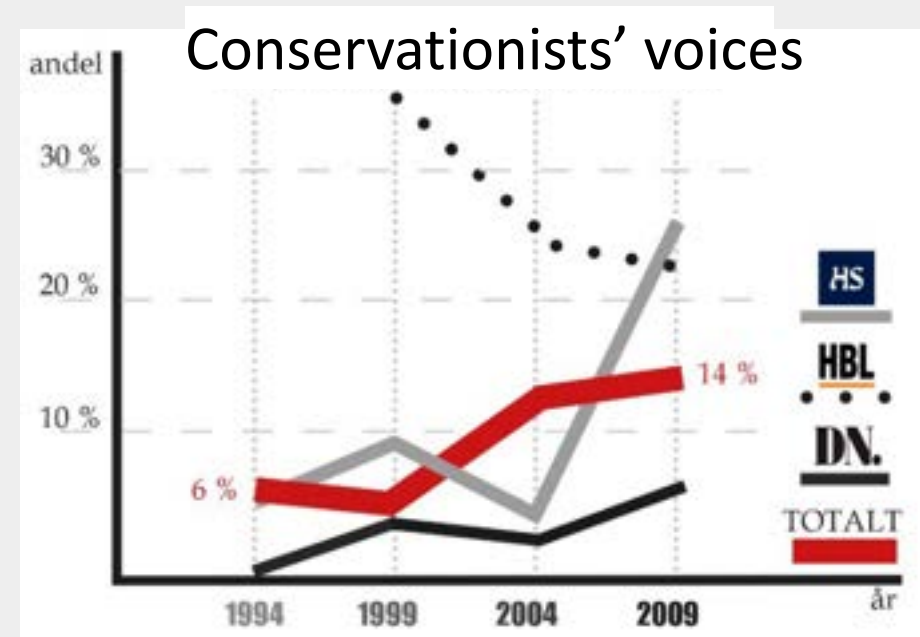
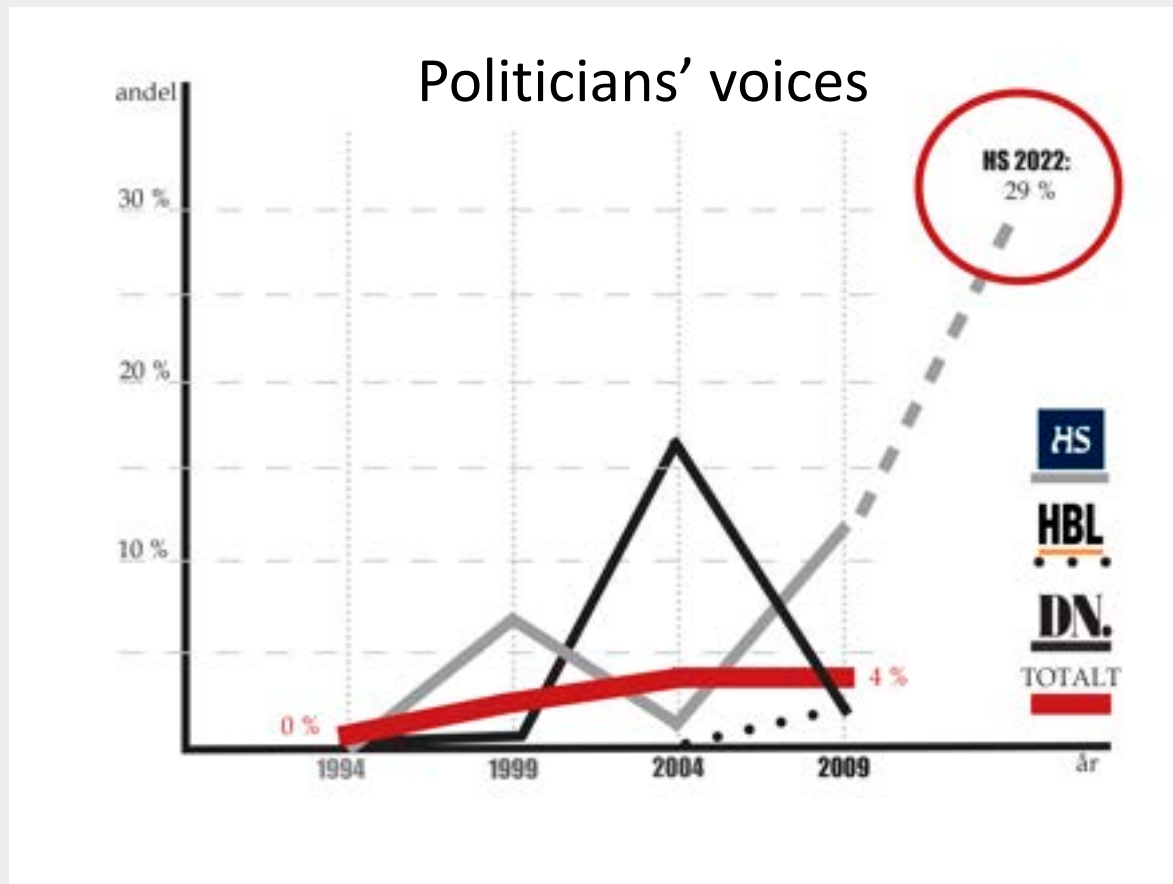
n. 3–8 %:ssa jokin non-lethal vahingon ennaltaehkäisy-menetelmä mainittu

5–6 % uutisista käsittelee poikkeusluvan hakemista ja salametsästystä. Susipoliittinen keskustelukin on paljon metsästyksestä ja sen roolista.

Pelko (liki) ainoa käsitelty tunne kohtaamiskokemuksissa.

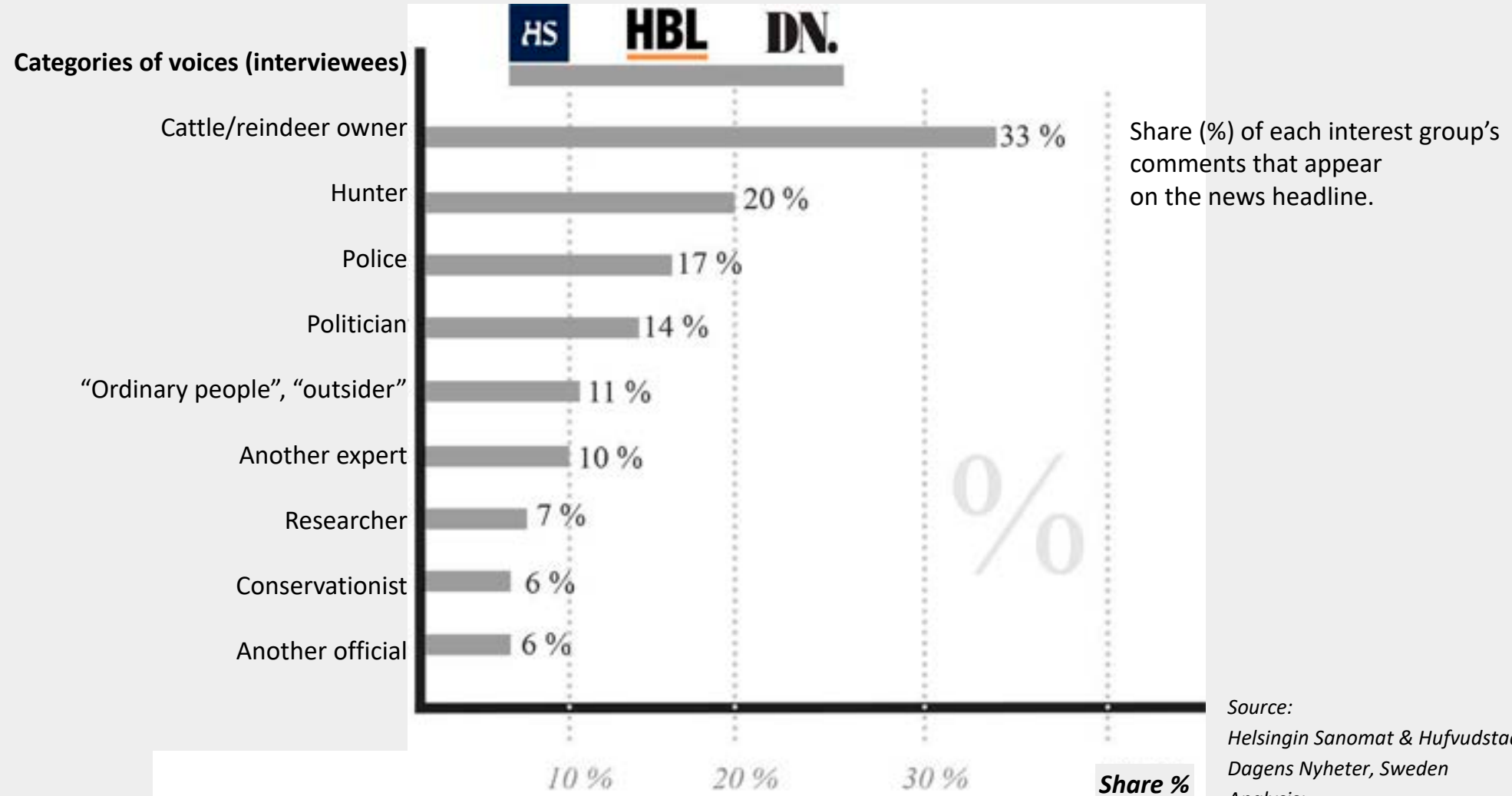
Tiedontuotantoa sivutaan verrattain harvoin (toki nämä kaikki muutkin teemat ovat verrattain harvinaisia)

Politicians' voices are increasing

Source: Helsingin Sanomat & Hufvudstadsbladet, Finland
Dagens Nyheter, Sweden
Analysis: Aku Ahlholm 2022 & "Vargens röst" 2021

The emotional voice makes the headlines (1)

Source:
Helsingin Sanomat & Hufvudstadsbladet, Finland
Dagens Nyheter, Sweden
Analysis:
Aku Ahlholm 2022

Susilife

www.susilife.fi

susilife@luke.fi

 [@LIFEborealWOLF](https://www.facebook.com/LIFEborealWOLF)

 [@LIFEborealWOLF](https://twitter.com/LIFEborealWOLF)

Toteuttajat

Rahoittajat

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet
Ministry of Agriculture and Forestry

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Suden ja ihmisen rinnakkaiselon ekologiaa

Ilpo Kojola, Luke

Susi Suomessa

Sudet piha-alueilla

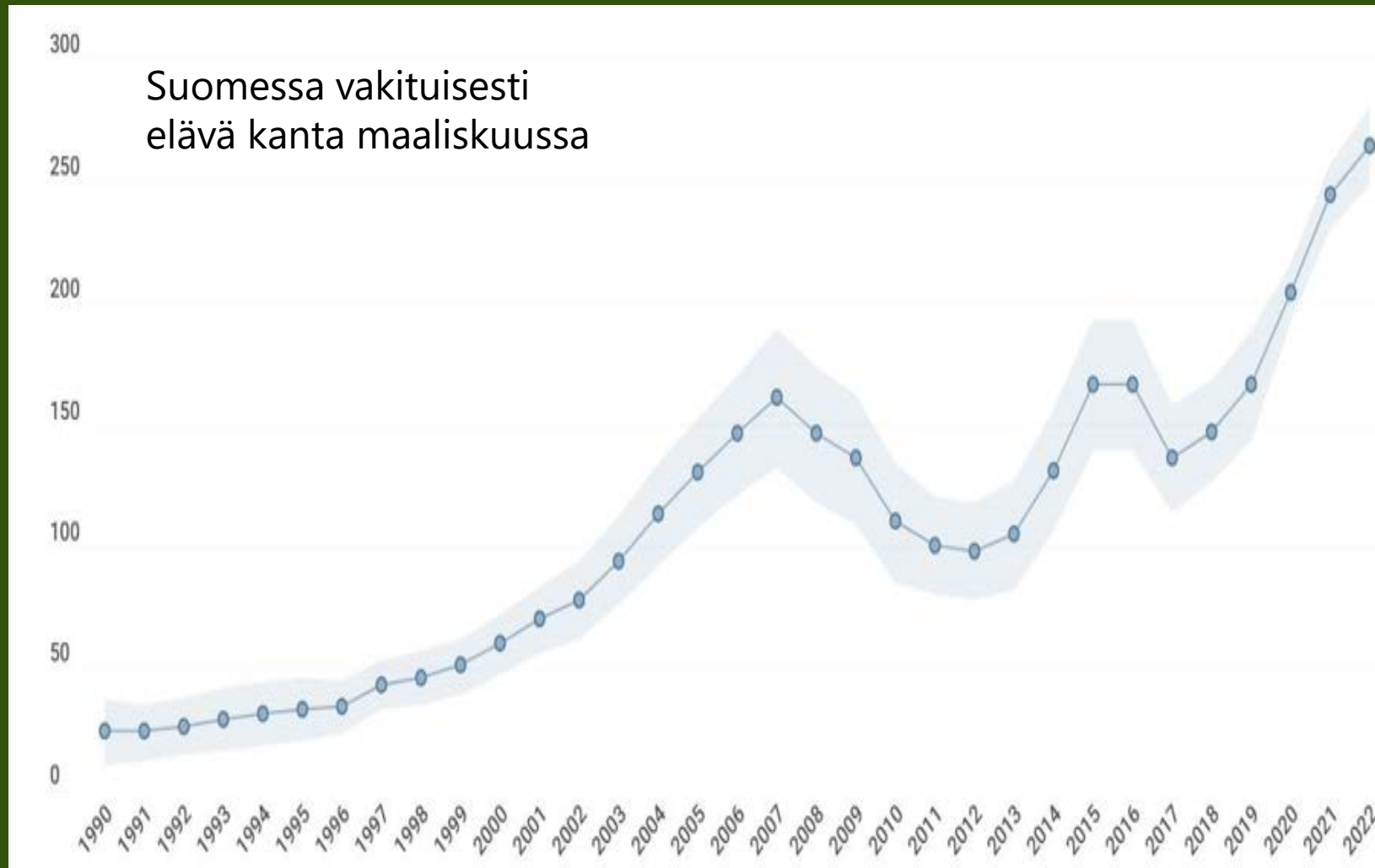
Susien aiheuttamat vahingot – yhteys luontaisiin saaliseläinkantoihin

Susipelko ja -vaara

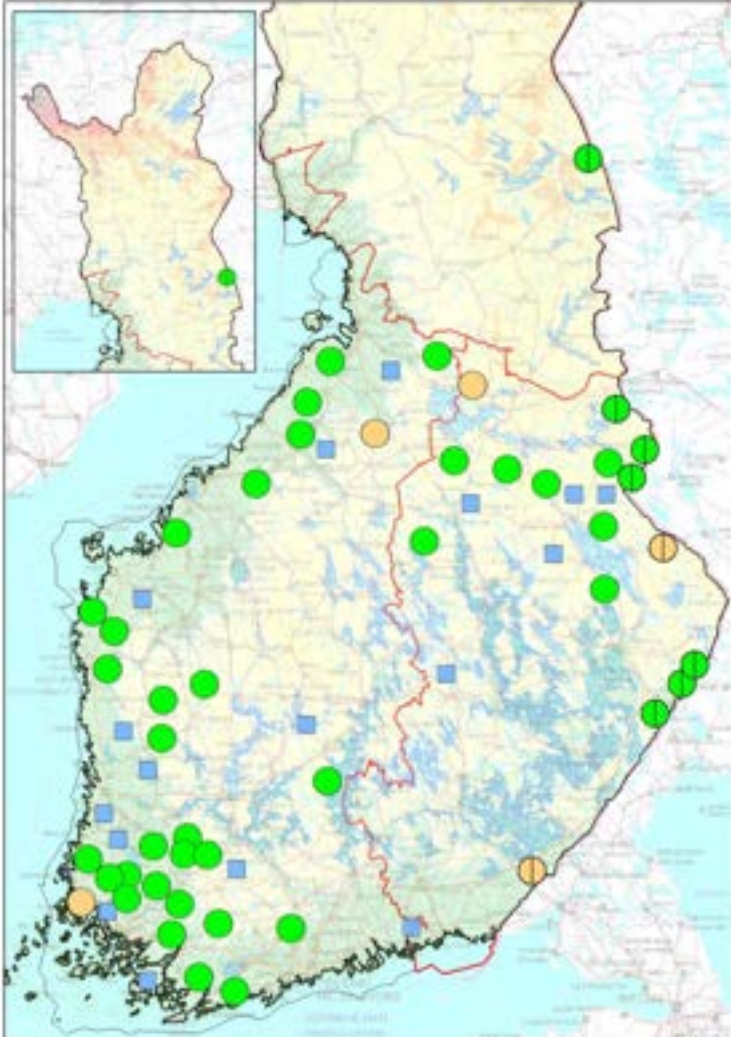
Kuva Seppo Ronkainen

Susikannan kehitys

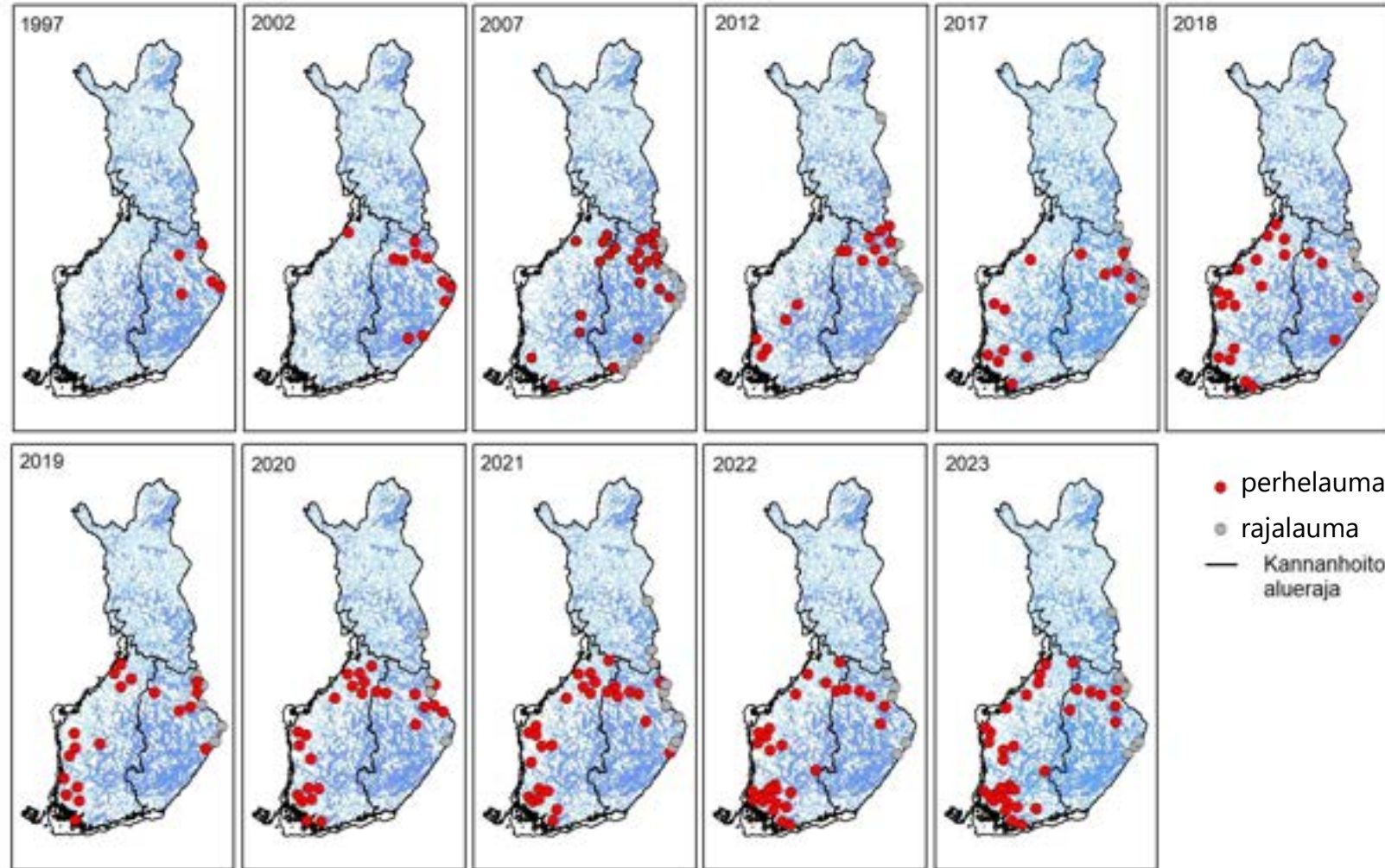

Susi Suomessa

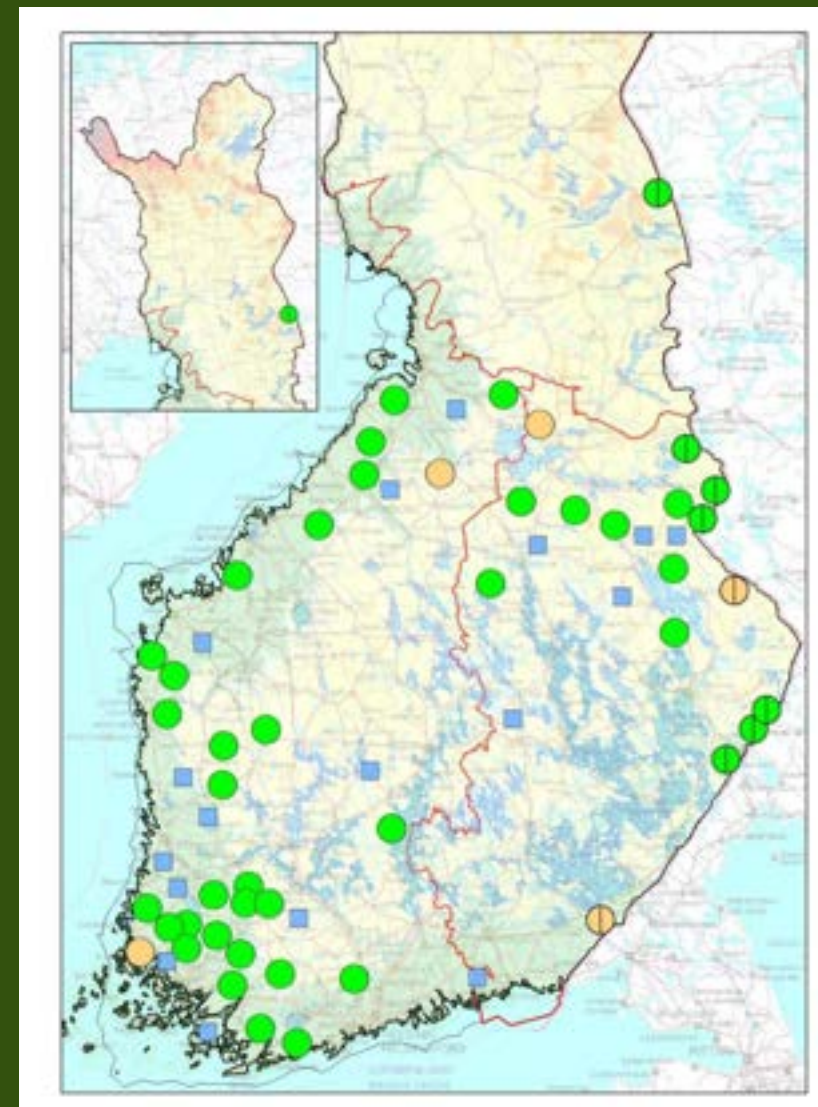
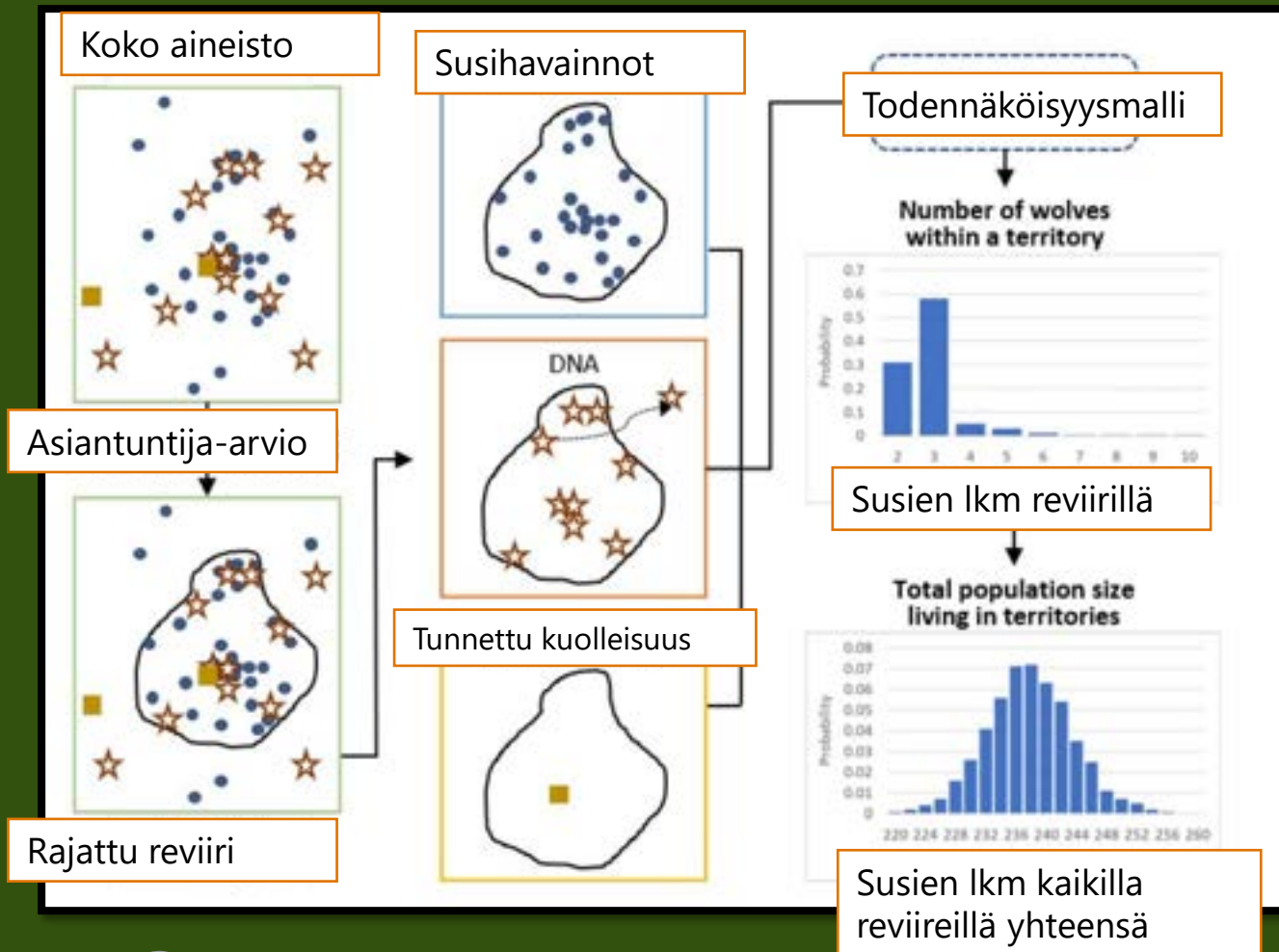
● 42 ■ 19

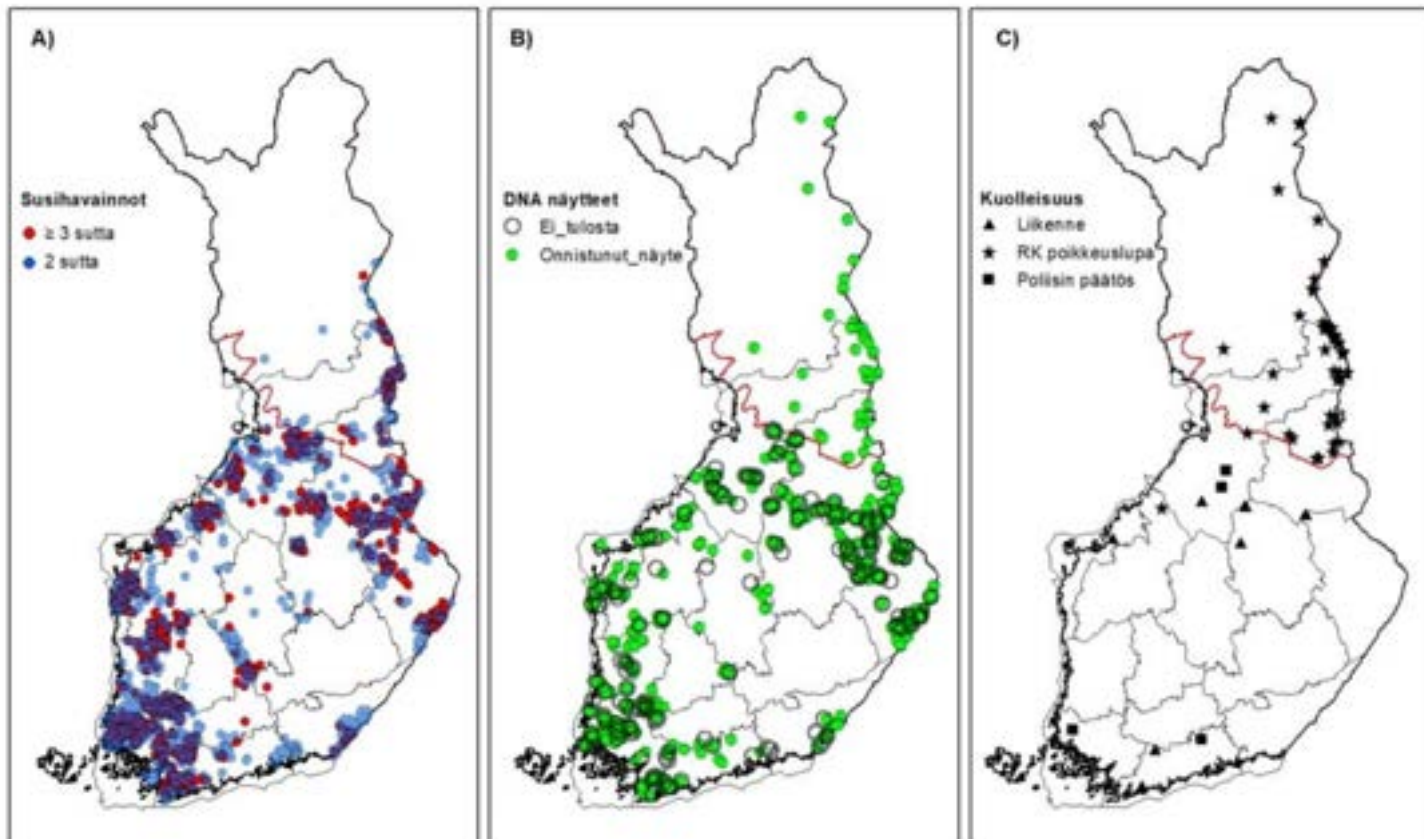
● ● ● ●

Reviireillä elävien susien lukumäärä

Kanta-arvioaineisto

Havaintoaineistot ja DNA-aineistot suurelta osin vapaaehtoisten keräämiä

Assessment of the residential Finnish wolf population combines DNA captures, citizen observations and mortality data using a Bayesian state-space model

Samu Mäntyniemi¹ · Inari Helle¹ · Ilpo Kojola²

Received: 22 December 2021 / Revised: 6 September 2022 / Accepted: 11 September 2022
© The Author(s) 2022

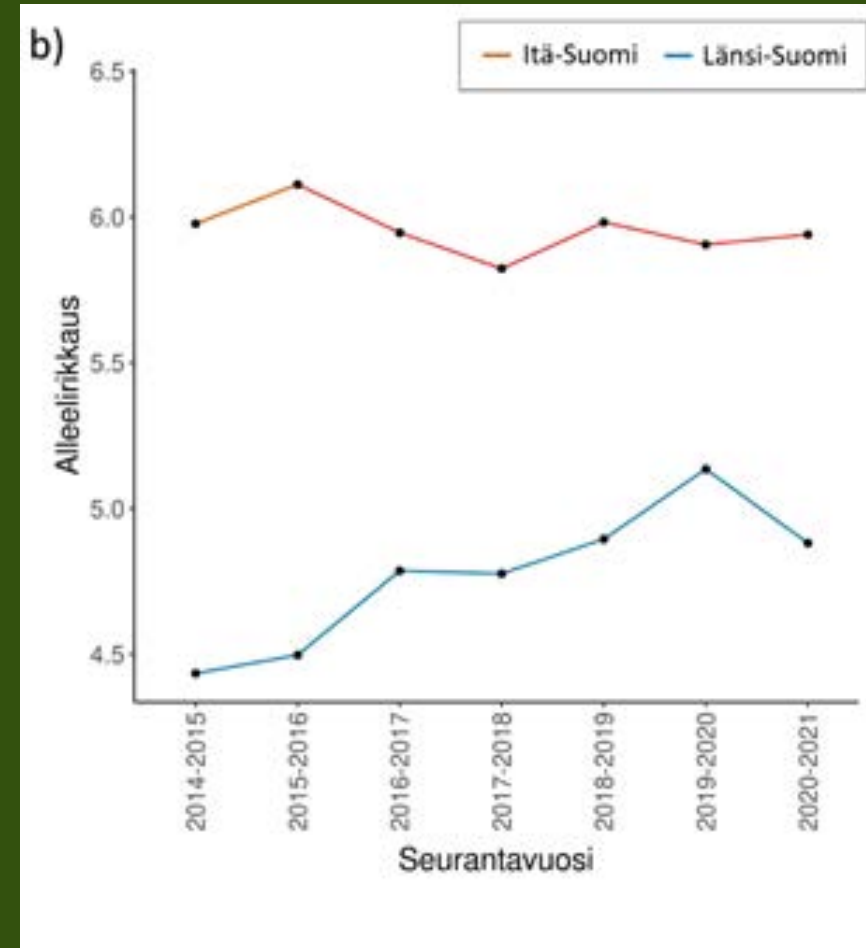
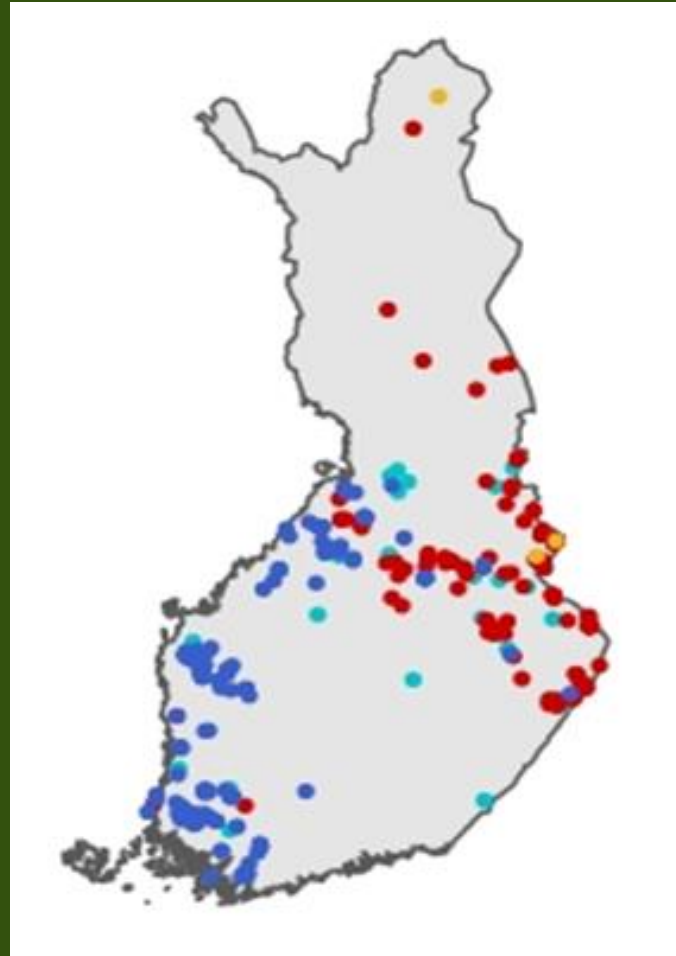
Balancing costs and confidence: volunteer-provided point observations, GPS telemetry and the genetic monitoring of Finland's wolves

Ilpo Kojola¹ · Samuli Heikkinen² · Katja Holmala³

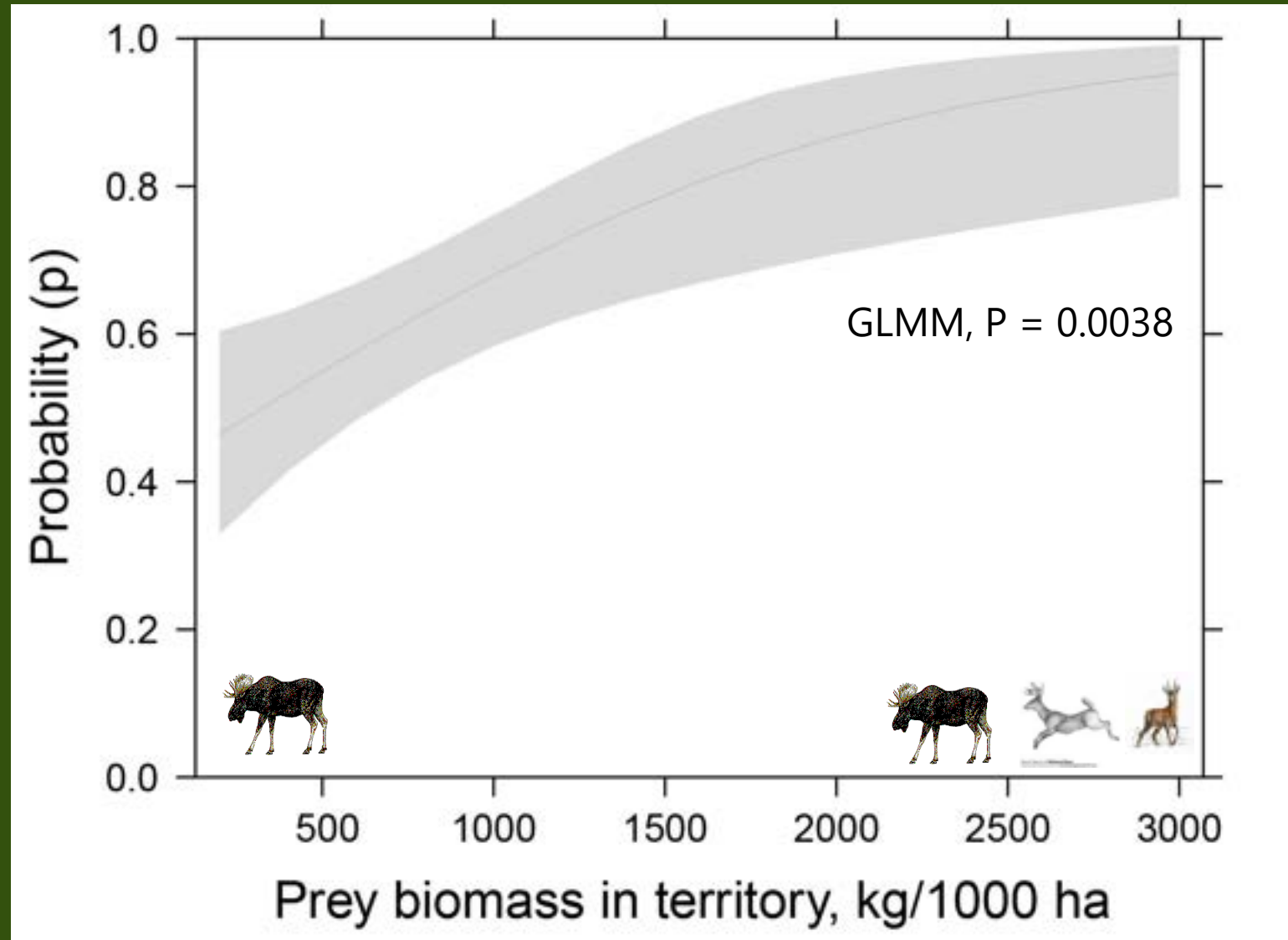
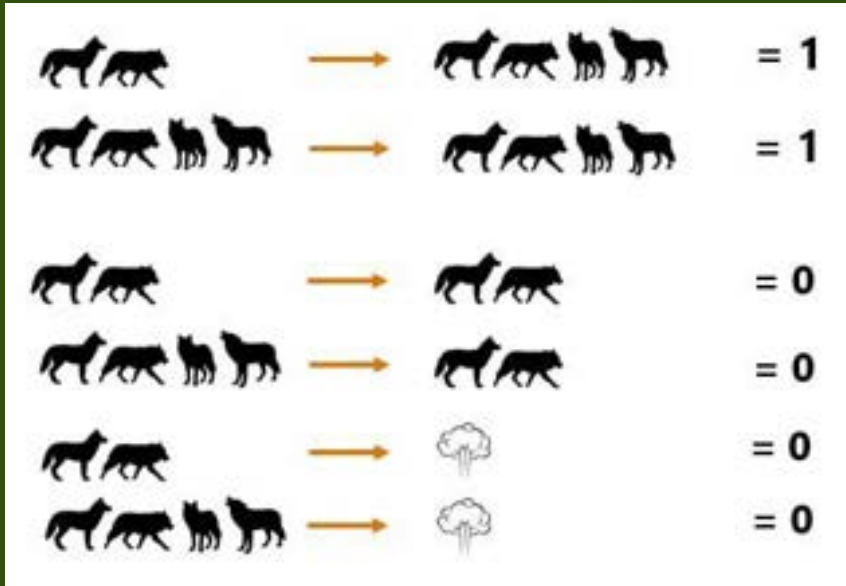
Received: 8 January 2018 / Accepted: 13 April 2018 / Published online: 1 May 2018
© The Author(s) 2018

Susikannan geneettinen tila

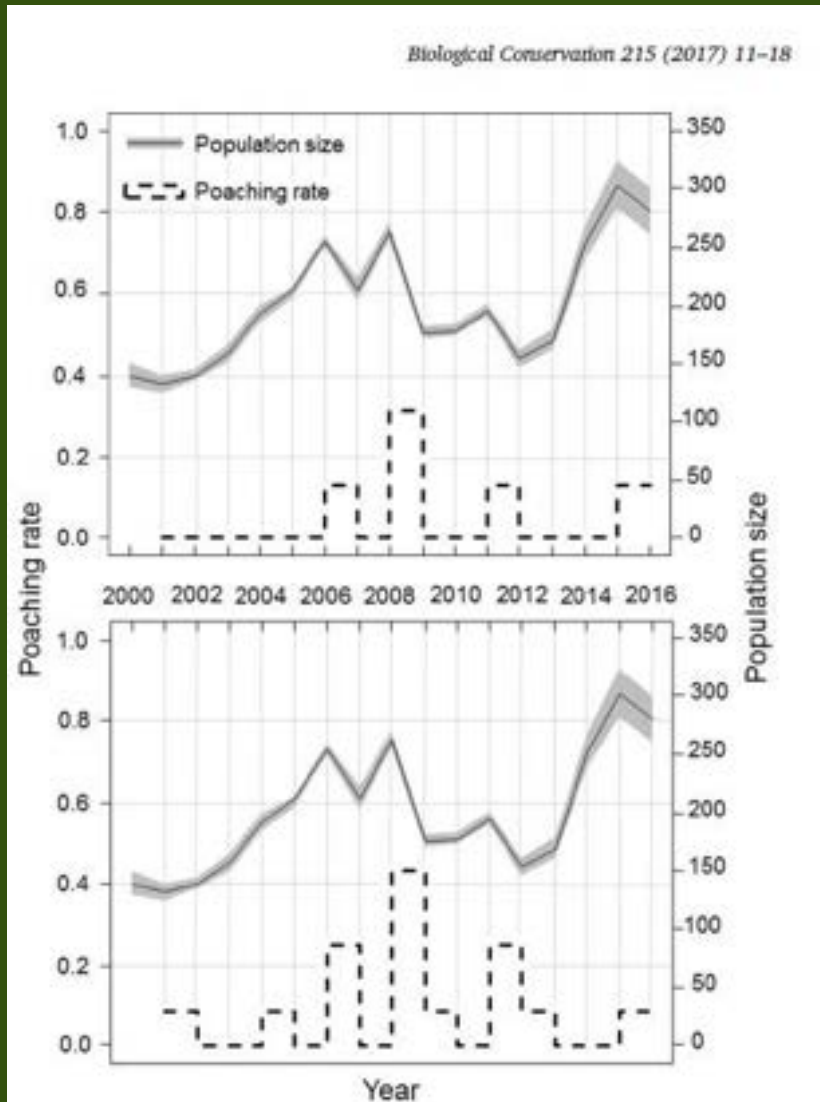
- Geneettisesti erilaistunut
- Lännessä geneettinen monimuotoisuus vähäisempää

Saaliseläinten runsaus ja susien lisääntymismenestys

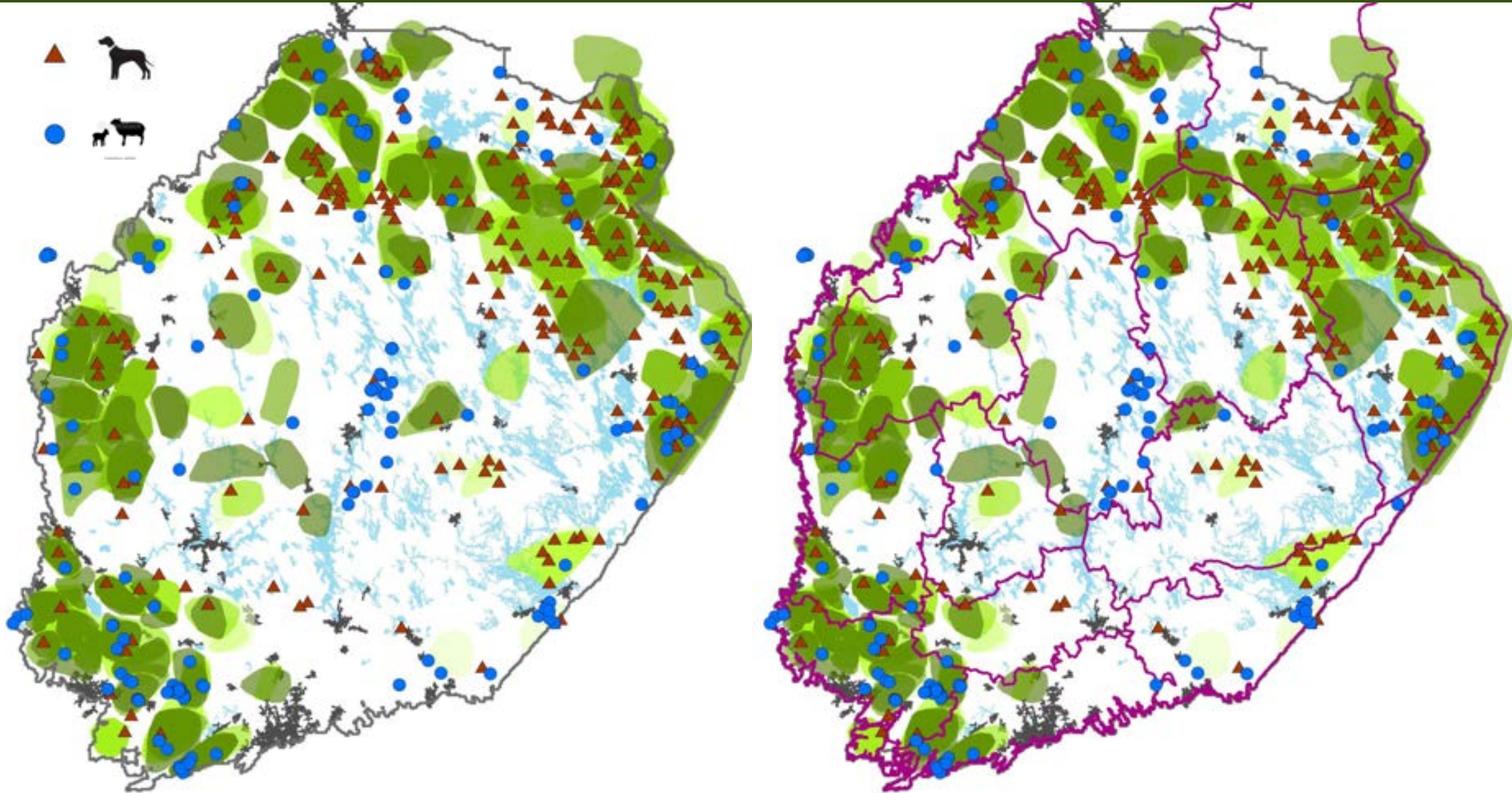

Susien laiton tappaminen 1998-2016

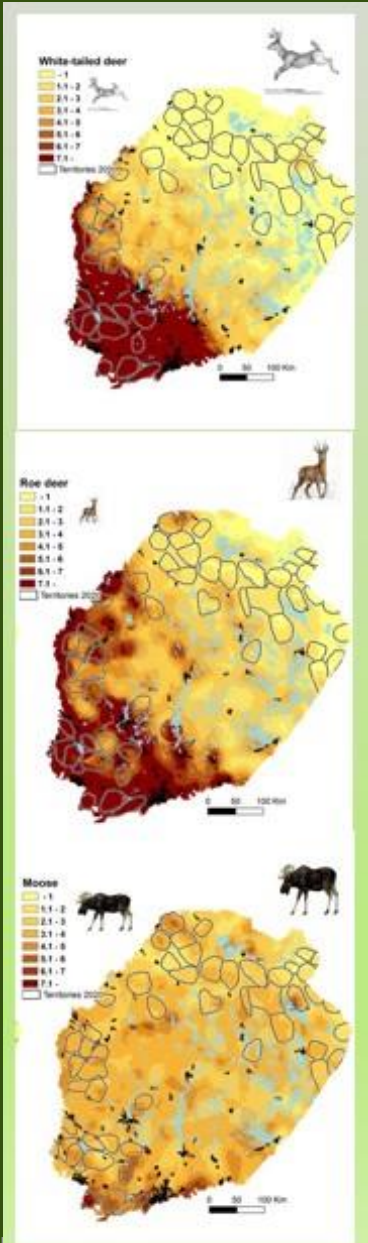

- Kannan kehityksen ja laittoman tappamisen välillä vahva yhteys
- Laittoman tappamisen määrää arvioiva suure pohjautui pantasusien kohtaloihin

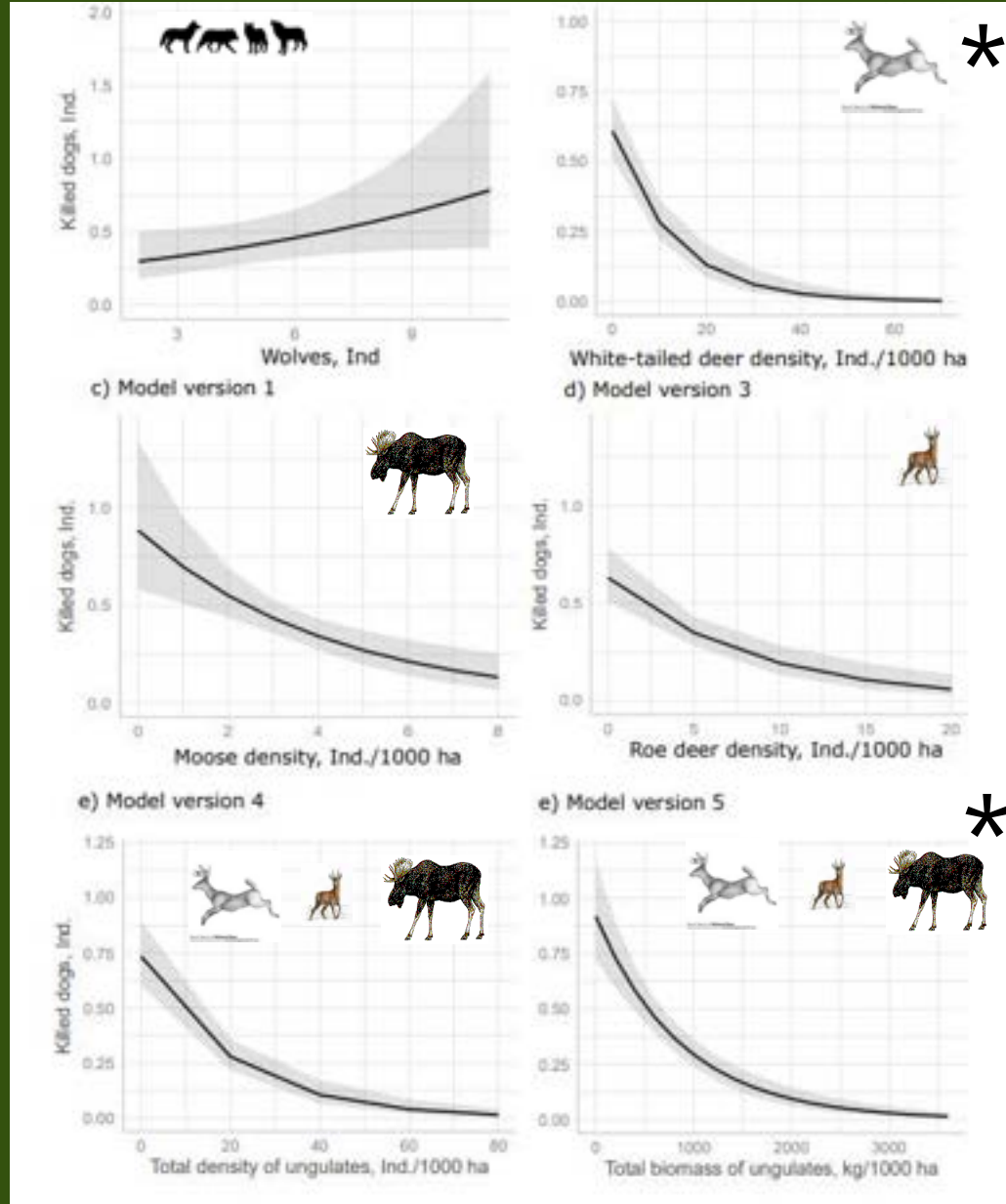
Susireviirit ja susien aiheuttamat vahingot (2017-2022)

Hirvieläinkannat ja susien tappamat koirat

Susien
tappamat
koirat (0/1)

* parhaat mallit

1 vh-peurojen kannantiheys
2 saaliseläinbiomassa

0

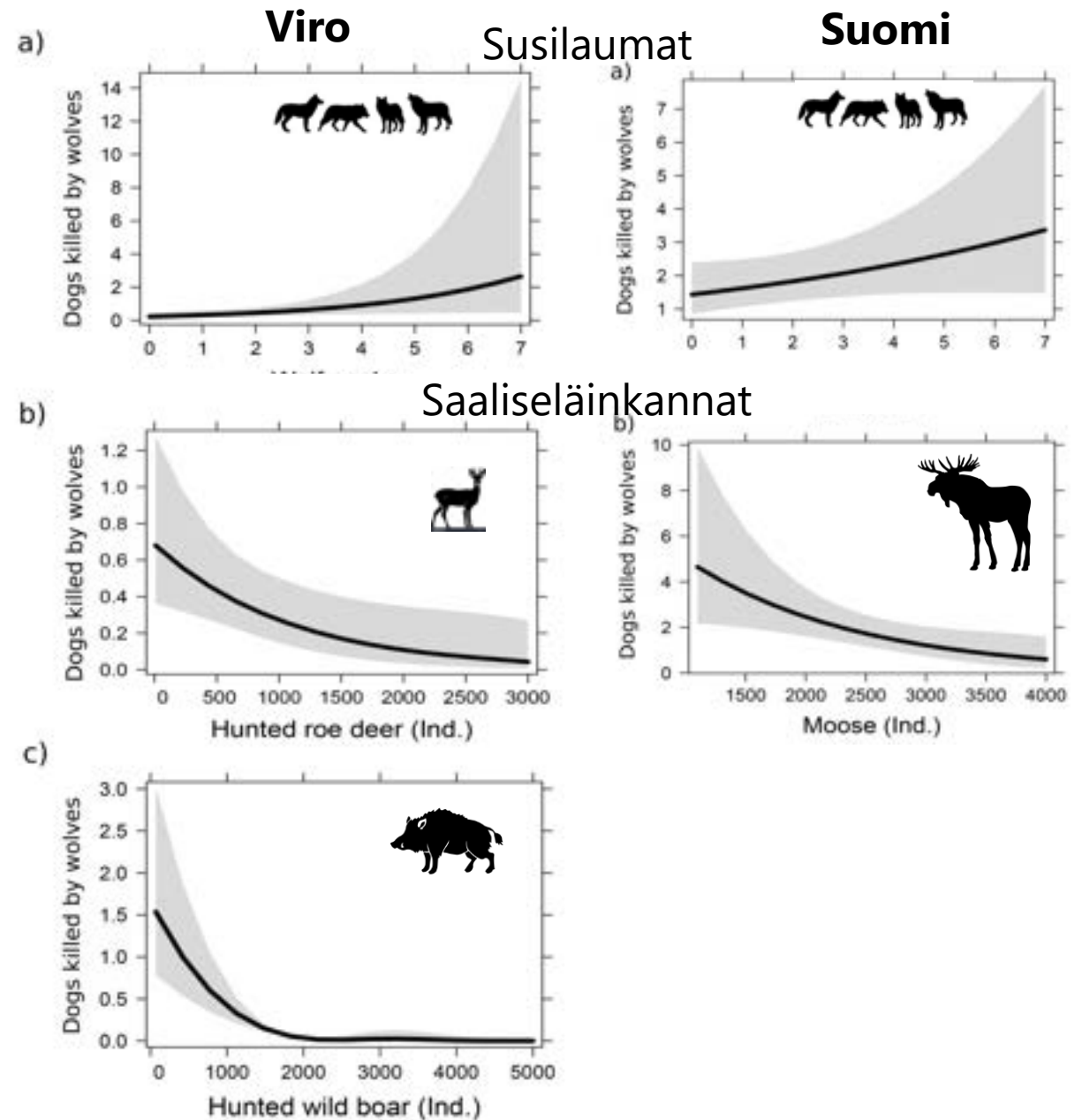
Viro ja Suomi

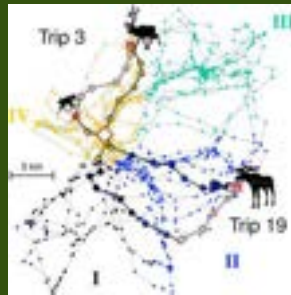
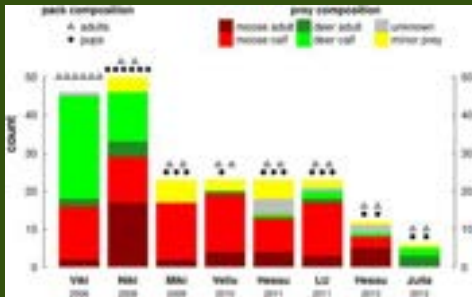
- Harva saaliseläinkanta lisäsi riskiä susien hyökkäyksistä koirien kimppuun
- Virossa lähes pelkästään pihapiireissä, Suomessa yleisimmin metsästystilanteissa

Susien tappamat koirat

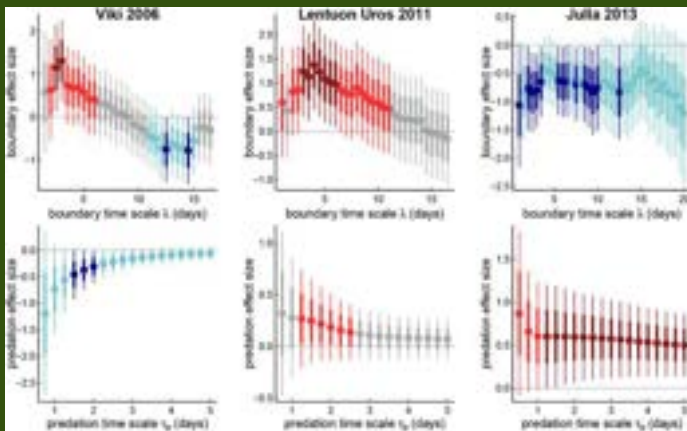
Susien tappamat koirat

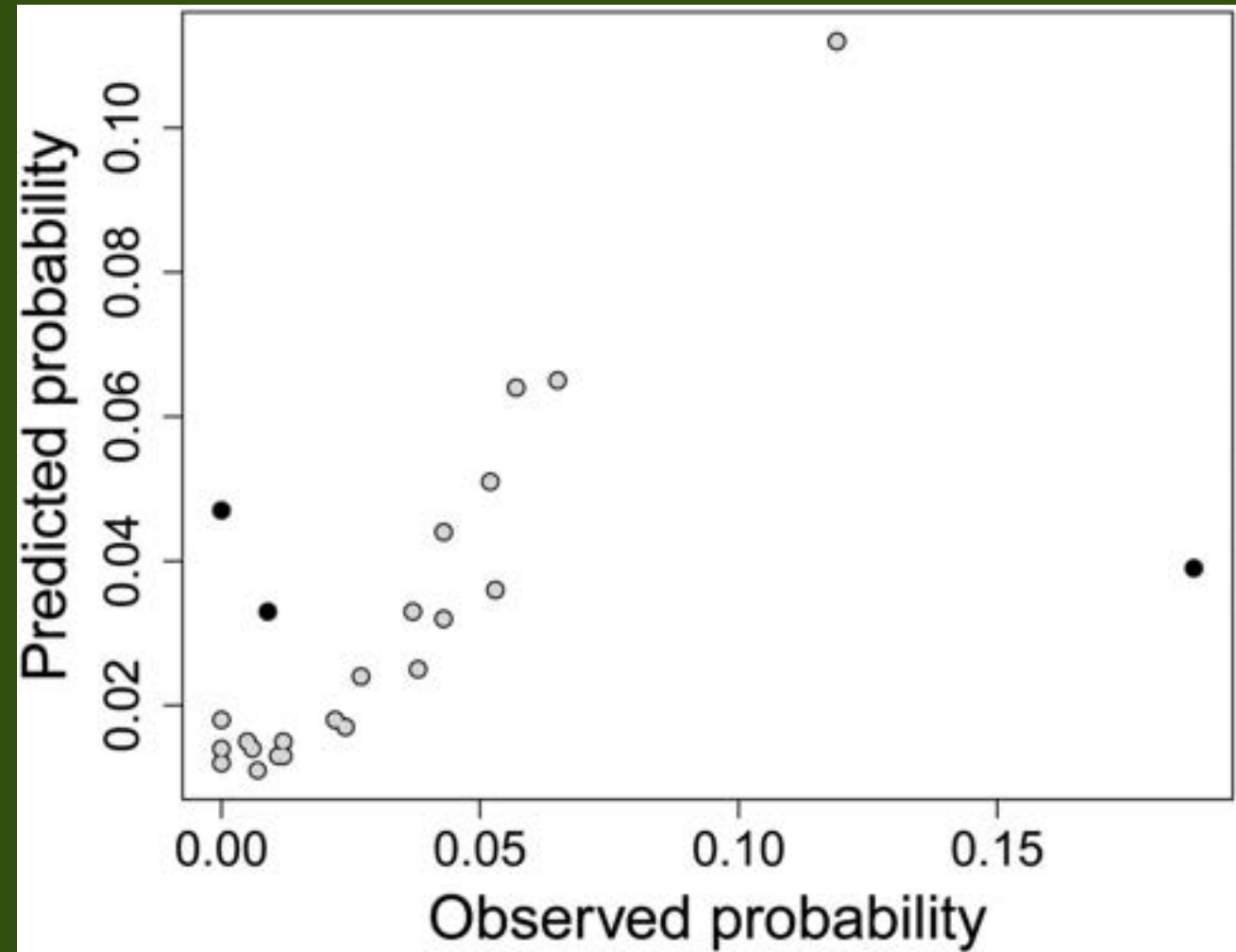
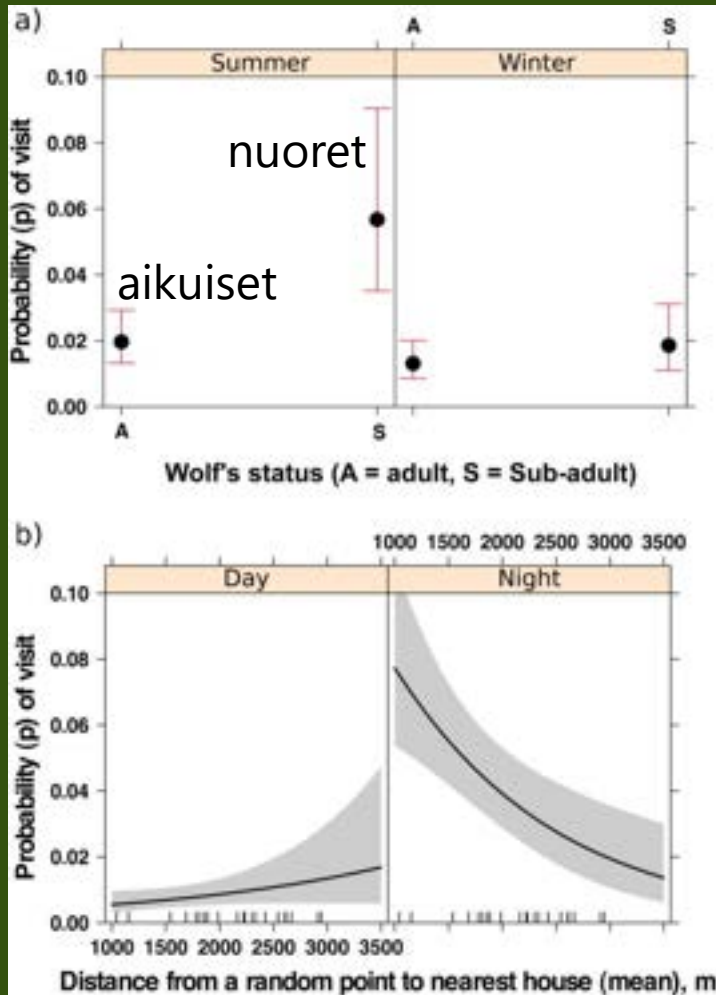
Miten onnistunut saalistus ohjaa seuraavien saalistusmatkojen suuntautumista?

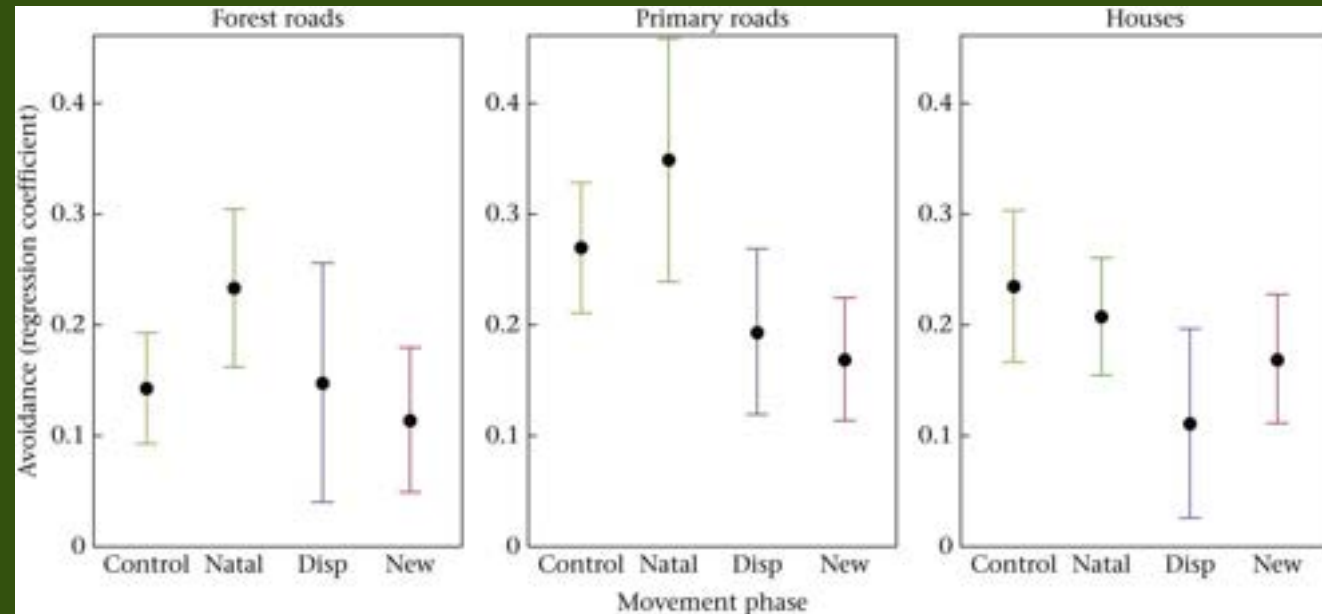
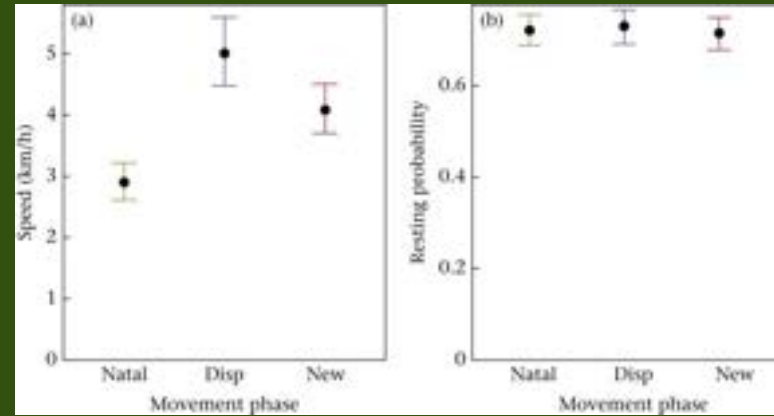
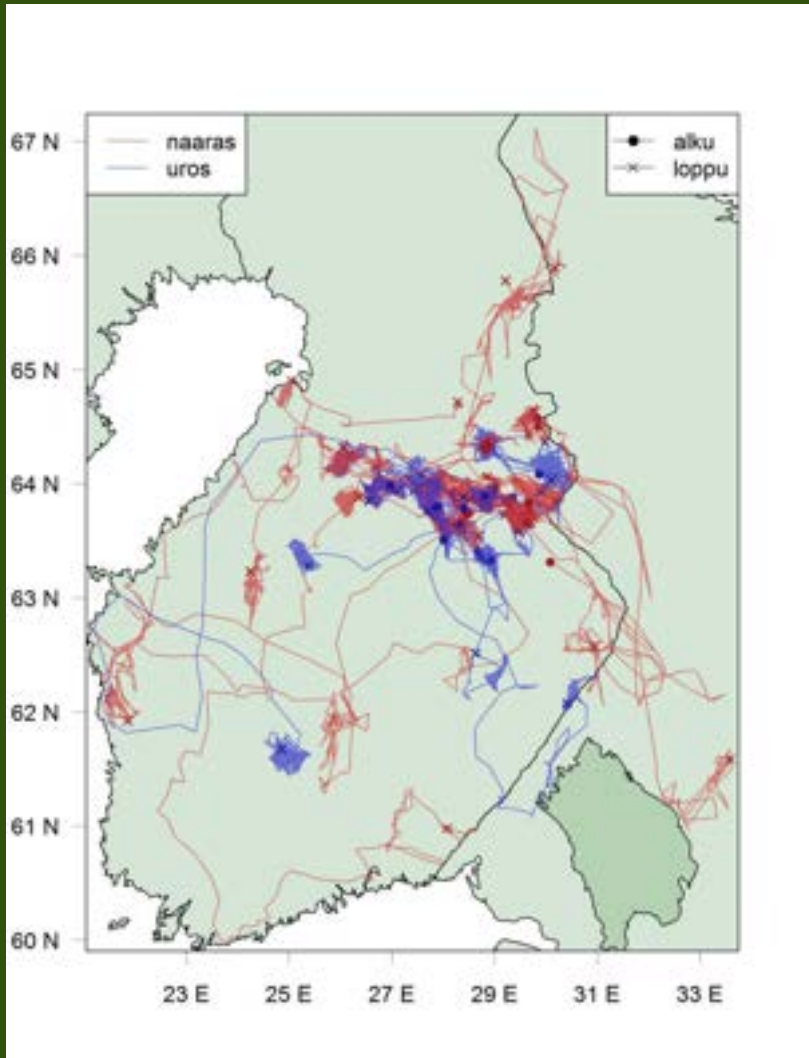
- Malli testaa aikaan ja paikkaan kiinnittyvää muistia
- Sudet erittäin yksilöllisiä: osa palaa samaan paikkaan seuraavalla kerralla, osa suuntaa seuraavat reissut säännöllisesti muualle, mutta voi palata joskus myöhemmin

Susien vierailut piha-alueilla: iän, vrk-ajan ja asutuksen tiheyden vaikutus

Sudet muuttuvat “rohkeammiksi” jo siirtymävaelluksen aikana

Pesäpaikan valinta

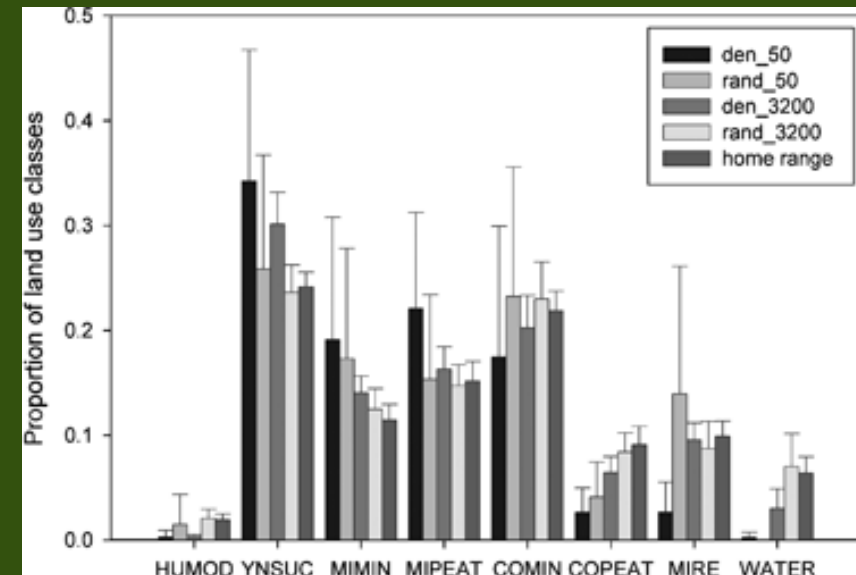

Ilpo Kojola

- Tiheä ja peittävä metsä, puulajisuhteilla ei merkitystä

Kaartinen et al. 2010; J. Zool. <https://doi.org/10.1111/j.1469-7998.2009.00678.x>

Suden hyökkäykset ihmisen kimppuun globaalisti 2002-2020

Syy	Tapausten lkm	Fataalit tapaukset
Vesikauhu	382	14
Saalistus	67	9
Provosointi	42	3
YHTEENSÄ	491	26

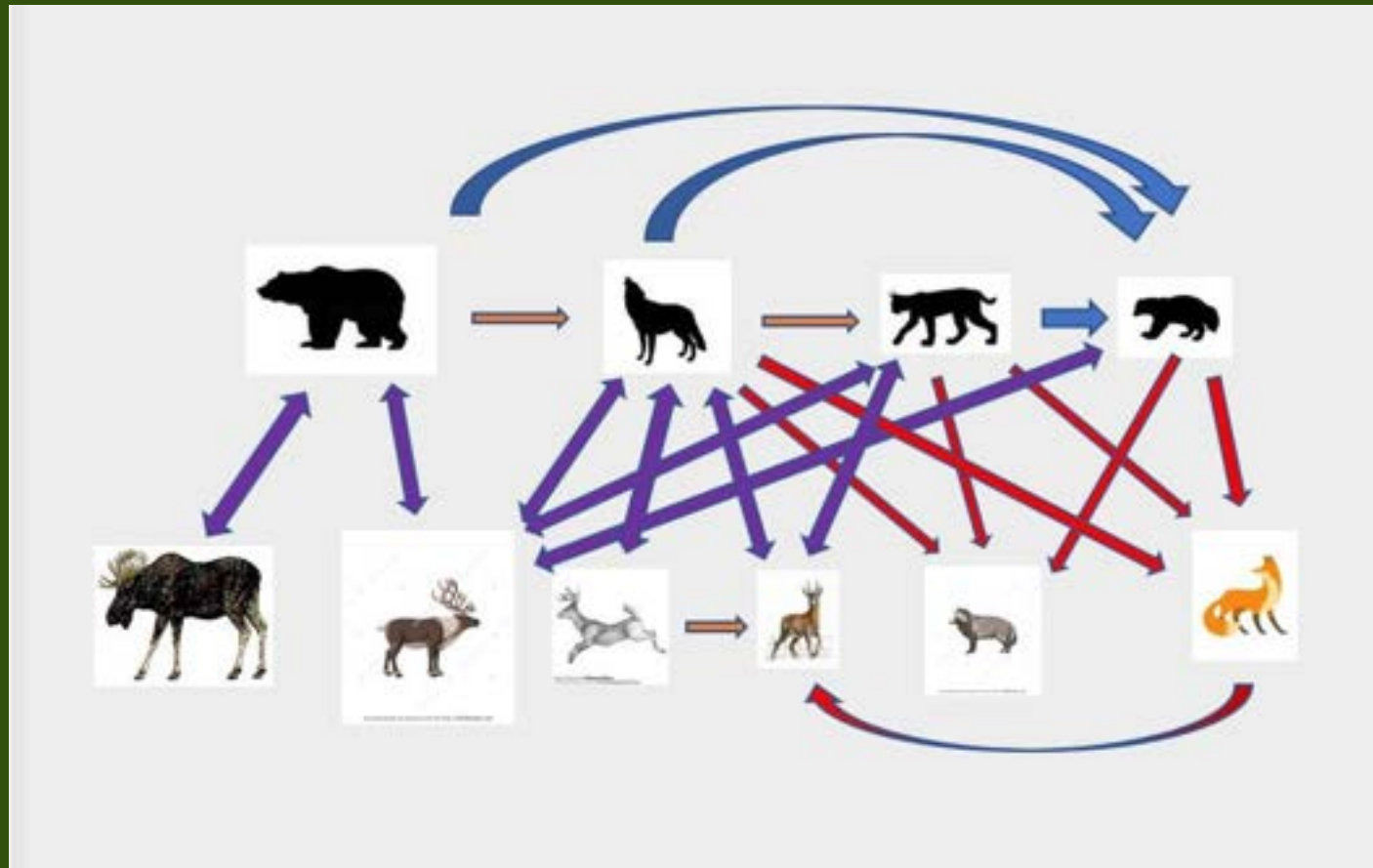

Pohjois-Amerikka (susia 60 000) kaksi kuolemaan johtanutta hyökkäystä
Eurooppa (susia 15 000) ei kuolemaan johtaneita hyökkäyksiä

Susipelko ja susivaara

- Suurimman osan suurten petoeläinten ja ihmisen jopa 200 000 kestäneestä yhteisestä historiasta ihminen on ollut suurpetojen yksi saalislaji – herkkyys pelätä on osa ihmisen perimää
- Pedot ovat oppineet pelkäämään ihmistä
- LCIE:n kriteeristö (2018): jos susi on toistuvasti kiinnostunut ihmisestä, tulee lähelle eikä reagoi karkotukseen, se tulee poistaa

Susi on osa ekosysteemiä

Kiitos!

SusiLIFE

Reviiriyhteistyö ja paikallisen vuorovaikutuksen edistäminen

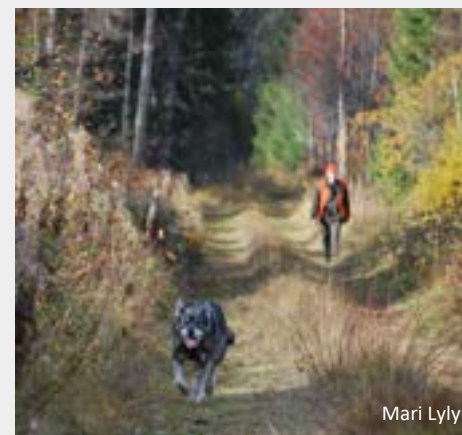
Mari Lyly, erikoissuunnittelija

Suomen riistakeskus

23.11.2023 Mediapäivä, Laitila

Reviiriyhteistyöryhmät: sosiaalista kestävyyttä paikallisella vaikuttamisella

- Vuonna 2014 valmisteltiin uutta kannanhoitosuunnitelmaan ja samassa yhteydessä kuultiin laajasti kansalaisia. Näkemyksissä korostui **tarve paikalliselle vaikuttamiselle susiasioissa**. → Hoitosuunnitelmaan (2015) kirjattiin **toimenpide reviiriyhteistyöryhmistä**.
- Toiminta käynnistyi vuonna 2016, ryhmiä perustettu sittemmin ympäri Suomen.
 - Mukana työryhmissä edustajia **paikallisista reviirialueiden sidosryhmistä**.
 - Toiminnan kehittäminen toimenpide uudessa hoitosuunnitelmassa (2019).
 - Toimintaa kehitetään myös SusiLIFE-hankkeessa (2019–2025).

Reviiriyhteistyön tavoitteet:

- **Edistää rinnakkaiseloä:** millaisia toimenpiteitä tarvittaisiin paikallisesti? Tiedonjako!
- **Sovittaa yhteen erilaisia näkemyksiä susista ja kannanhoidosta:** keskustelun kautta eri näkökulmat ja mahdolliset ongelmat esille. Mukana ne tahot, joita susiasiat koskettavat.
- **Edustaa paikallisia ihmisiä susikysymyksissä:** kannanotot, lausunnot, tiedustelut.

Reviiryhteistyöryhmien perustaminen ja toiminnan kattavuus nyt

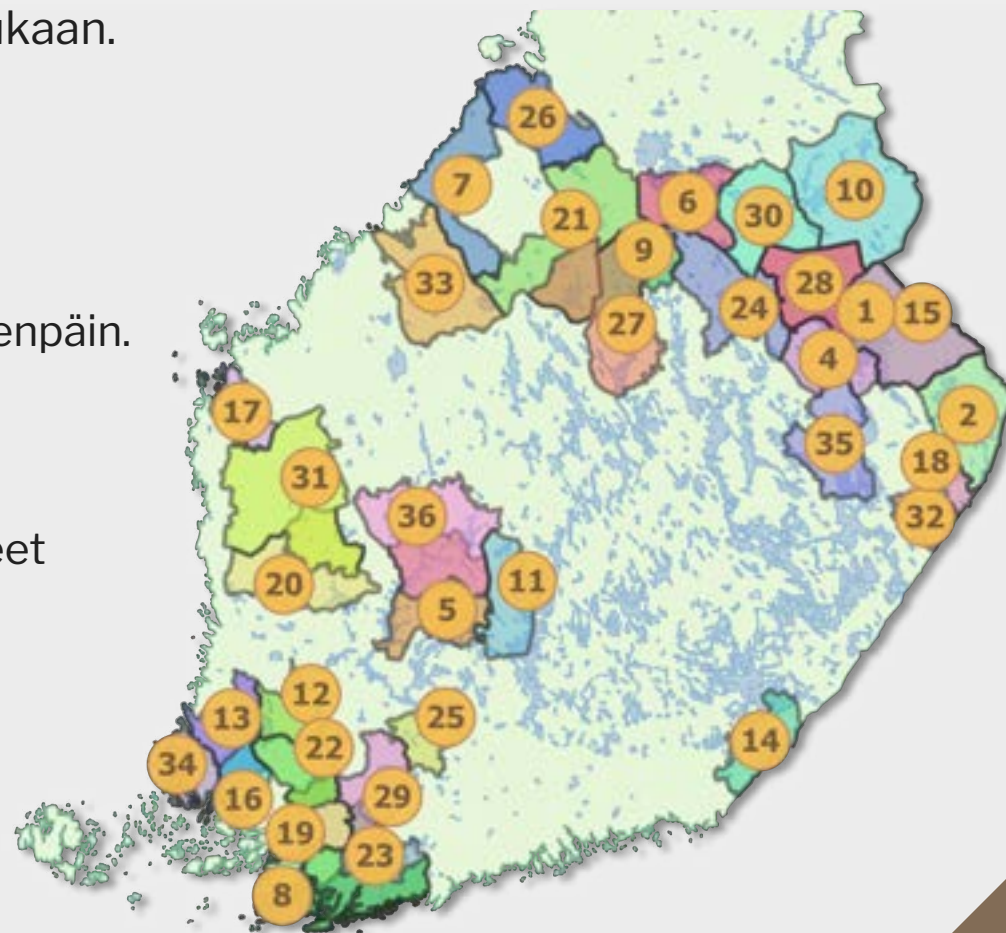
- Työryhmiä on 36, joista viisi on virallisesti jättäytyneenä tauolle.
- Uusilla reviiireillä kartoitetaan kiinnostusta reviiryhteistyöhön. Ryhmän perustamisesta päättävät paikalliset sidosryhmät (ei riistakeskus).
 - Keskeistä on **paikallisten kiinnostus, motivaatio ja aikaresurssit** → toimintaedellytykset mielekkäälle ja rakentavalle yhteistyölle.
- Ryhmän kokoamisesta vastaa riistakeskus, nimityksen tekee alueellinen riistaneuvosto. Työryhmissä tyypillisesti 8–10 jäsentä eri sidosryhmistä.
 - Edustettuina mm. rhy:t (halutessaan jokaisesta jäsen), tuottajayhdistykset ja MTK/SLC, kylä- ja vanhempainyhdistykset, luonnonsuojeluyhdistykset, Metsästäjäliitto, koiraharrastajat, matkailuyrittäjät, poliisi/raja/Metsähallitus
- Tarvittaessa ryhmä voi asettua tauolle, mutta kuitenkin seuraa tilannetta ja on valmiudessa lähteä tarvittaessa toimimaan.

Yhteistyöryhmät (numerot oranssilla taustalla) ja arvioidut susireviirit maaliskuussa 2023 (sinisellä, lähde: Luke).

Reviiryhteistyöryhmien toiminta

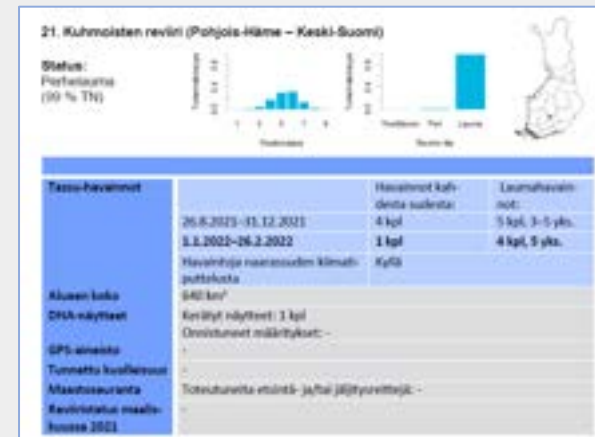

- Toimintaa raamittaa 3 teemoitettua kokousta, riistakeskus tuottaa materiaalin. Ryhmät kokoontuvat harkintansa ja tarpeensa mukaan. Riistakeskus tukee mm. vierailemalla kokouksissa.
 - Arvioidaan paikallista susitilannetta sekä suunnitellaan
 - ennaltaehkäiseviä toimia.
 - Päätetään toimenpiteistä ja lausunnoista, joita ryhmä vie eteenpäin.
 - Toimitetaan jäsenille ajantasaista tietoa susiin liittyen (välittävät omille verkostoilleen).
 - Puheenvuorot tasapuolisesti, kannanotoissa eriävät mielipiteet kirjataan kokousmuistioon.
- Toiminta pohjautuu vapaaehtoisuuteen. Riistanhoitoyhdistykset voivat saada rahallista tukea (valtionavustusosuus aktiivisuuden perusteella).

Reviiriyhteistyöryhmien toimenpiteitä

- **Tiedotteet paikallislehteen**, aiheina mm. reviiriyhteistyö, susihavainnot ja petoyhdyshenkilöverkosto, DNA-keräys, petovahingot.
- **Tiedotus eläintiloille:** petoaitapakettien saatavuus, esitteet ym. tietomateriaali.
- **Yleisötilaisuudet:** puheenvuoroja asiantuntijoilta ja ajantasaista tietoa. Mahdollisuus paikallisille esittää näkemyksiään ja huoliaan.
- **Kysymykset riistahallintoon & Lukelle:** vastaukset tiedoksi kaikille ryhmille.
- **Lausunnot & kannanotot:** petoaita- ja koulukyytihakemukset, haaskaongelmat ym.
- **Viestintä työryhmien kesken:** seminaarit ja yhteiskokoukset, jaetaan hyviä käytänteitä ja susitietoa.
- **Tiedonjakoa paikallisille (mm. sidosryhmille):** ajankohtaiset asiat (mm. hallinnosta), yleistieto susista (huhujen oikaisu), jne.

RIISTA

RIISTAKANNAT

Eläimet

Riistakantojen seuranta

Riistakantojen verotuksen suunnittelu

Hoitosuunnitelmat

Hoitosuunnitelmien toimeenpano

Hivitalousalueiden toiminnan kehittäminen

Pohjoismainen supikoiraohjelma

SOTKA-kosteikot

SOTKA-vieraspetoohjelma

Merihäntä

Metsähäntä

Susireviirialueiden yhteistyöryhmät

Susien ulostekeräys

Kotiseuhakosteikko Life+

Yhteispohjoismainen supikoiraohjelma Life+

Riistametsänhoito

LUONNON- JA RIISTANHOITO

VASTUULLISUUS

RIISTAVAHINGOT JA -KONFLIKIT

HYVINVOINTIA RIISTASTA

KUOLLEENA LÖYTYYNEET RIISTALAJIT

RIISTA ▸ RIISTAKANNAT ▸ HOITOSUUNNITELMIEN TOIMEENPANO ▸ SUSIREVIIRIALUEIDEN YHTEISTYÖRYHMÄT

Susireviirialueiden yhteistyöryhmät

Suomen susikannan hoitosuunnitelmassa (2015) esitettiin perustettavaksi susireviirialueille paikallisia, eri sidosryhmistä muodostuvia yhteistyöryhmiä. Reviirityöryhmiä on perustettu 27 ympäri Suomea.

Yhteistyöryhmien tehtävänä on luoda kokonaisnäkemys alueensa susitilanteesta, bedottaa alueen asukkaita sekä punnita metsästyksen edellytyksiä ja prioriteetteja. Keskeinen osa työryhmien toimintaa on suunnitella ja toteuttaa toimenpiteitä, joilla voidaan ennaltaehkäistä konflikteja.

Tavoitteena on, että työryhmätoiminta voimaannuttaa susireviirillä asuvia, parantaa riistahallinnon, -tutkimuksen ja kansalaisyhteiskunnan suhteita susiasioissa sekä vähentää hallinnollisia ja tiedollisia ristiriitoja. Samalla työryhmät kehittävät reviirokohtaista susikannan hallinnan suunnittelua, päätöksentekoa ja seurantaan paikalliset erityiskysymykset huomioiden.

Työryhmään kuuluu tyypillisesti edustaja kunnasta, riistanhoitoyhdistyksestä, metsästyssseurasta ja luonnonsuojeluyhdistyksestä sekä alueen karjankasvattajista. Tilannekohtaisesti yhteistyöryhmään kuuluu myös esimerkiksi kyläyhdistyksen, poliisin, Metsähallituksen tai rajavartioston edustaja.

Työryhmien toiminta

Reviiriyhteistyöryhmät kokoontuvat säännöllisesti suunnittelemaan paikallisia kannanhoitoa tukevia toimenpiteitä. Toimenpiteitä ovat esimerkiksi tiedottaminen työryhmän toiminnasta, alueen susitilanteesta sekä [suurpetohäädyshenkilöiden havainnointi-verkosto](#), joka todentaa ja kirjaa kansalaisten tekemiä suurpetohavaintoja Tassu-järjestelmään. Työryhmien toimintaan voit tutustua tarkemmin lukemalla ryhmien kokousmuistioita vuodesta 2017 alkaen [täältä \(dropbox.com\)](#).

Reviirialueen asukkaat voivat ottaa yhteyttä reviirotyöryhmän jäseniin, kun heillä on suden kannanhoitoa koskevia kysymyksiä tai ehdotuksia. Ryhmäkohtaiset yhteystiedot löytyvät [täältä \(pdf\)](#).

Työryhmien tueksi on laadittu [Toimintaohjeistus reviirotyöryhmille](#) (pdf). Toimintaohjeistuksessa kerrotaan mm. työryhmien tarkoituksesta ja rakentumisesta, kokouskäytännöistä, toimenpiteistä sekä hyödyllisistä materiaaleista. Toimintaohjeistus on nyt käännetty myös [ruotsiksi \(pdf\)](#) ja [englanniksi \(pdf\)](#).

Työryhmien toimintaa Suomen riistakeskuksessa avustaa ja koordinoi erikoissuunnittelija

Työryhmien verkkosivut (riista.fi)

<https://riista.fi/riistatalous/riistakanat/hoitosuunnitelmien-toimeenpano/susireviirialueiden-yhteistyoryhmat/>

- Kokousmuistiot
- Työryhmien yhteystiedot
- Toimintaohje

Tietoa suurpedoista

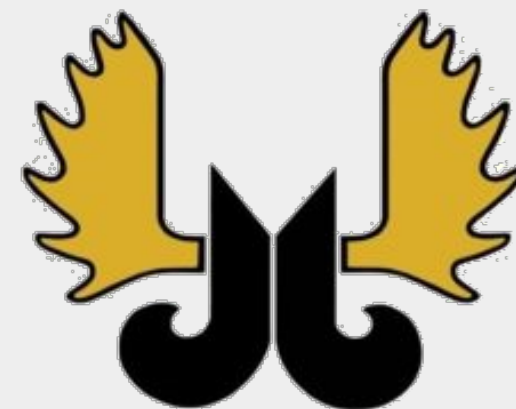

SUURPEDOT.FI

Reviiriyhteistyötä tuetaan riistanhoitoyhdistysten valtionavun kautta

- Reviiriyhteistyöperusteista valtionapua saavat ne riistanhoitoyhdistykset (yksi osuus kullekin), jotka ovat edeltävänä kalenterivuonna osallistuneet vähintään yhden aktiivisen yhteistyöryhmän toimintaan (MMM:n asetus).
 - Työryhmä on aktiiviseksi, kun se kokoontuu ≥ 2 kertaa vuodessa ja toteuttaa ≥ 2 toimenpidettä.
 - Rhy-edustajan tulee osallistua vähintään kahteen kokoukseen.
- Avustusosuuden saaneita rhy:itä kannustetaan vahvasti tukemaan työryhmänsä toimintaa esim. kattamalla kokouskulut.

SusiLIFE kehittää reviiriyhteistyötä

”Reviiriyhteistyöryhmien toimintaa kehitetään uusien työskentelyohjein ja paikallista vuoropuhelua edistämällä.”

Työ tähän mennessä / mitä seuraavaksi:

- Työryhmille julkaistu päivitetty, toimintaa raamittava ohjeistus vuonna 2022
- Vuosittain järjestetään alueellisia keskustelu- ja tiedonjakotilaisuuksia ryhmille.
- Työryhmille välitetään tietoa hankkeen toimista ja tuloksista, ja jäseniä osallistetaan mahdollisuuksien mukaan.
- Hanke on kartoittanut myös sidosryhmien näkemyksiä. Kehitystoiveina on nostettu esiin koulutukset ja lisää vaikuttavuutta toimintaan.
- Toimintamallia pyritään tuomaan esiin myös kansainvälisissä tilaisuuksissa.

Reviiriyhteistyön seminaarit 2023 (1)

- Elo-syyskuussa 6 alueellista seminaaria, joihin kutsuttiin kaikki reviiriyhteistyöryhmät sekä ensi kertaa myös muita sidosryhmäedustajia (Paimio, Orivesi, Oulainen, Isojoki, Rautavaara, Joensuu)
- Mukana oli edustajia kunnista ja kaupungeista, maakuntaliitoista (suurpetoneuvottelukunnat), MTK-liitoista, ja SLC:stä, alueellisista riistanneuvostoista, luonnonsuojeluliiton piireistä, poliisista, rajavartiolaitokselta, Metsähallituksesta sekä Luonnonvarakeskuksesta.

Reviiriyhteistyön seminaarit 2023 (2)

SusiLIFE

- Tilaisuuksiin saatiin vajaat 150 osallistujaa, keskustelu oli vilkasta.
- Esiin tuotiin monia tärkeitä paikallisia / käytännönläheisiä näkökulmia. Etenkin petovahingot, koulukyydit ja susien vaikutus metsästystoimintaan puhuttivat.
- Toimijat pääsivät verkostoitumaan ja yhteistyömahdollisuuksia ideoitiin.
- Reviiriyhteistyössä ongelmaksi koettu mandaatin ja rahoituksen puute → lisäpontta toimintaan paikallisena susi- ja suurpetotiedon keskuksena.
- Tilaisuudet koettiin hyödylliseksi → tullaan jatkamaan hankkeen puitteissa.

Susilife

www.susilife.fi

susilife@luke.fi

 [@LIFEborealWOLF](https://www.facebook.com/LIFEborealWOLF)

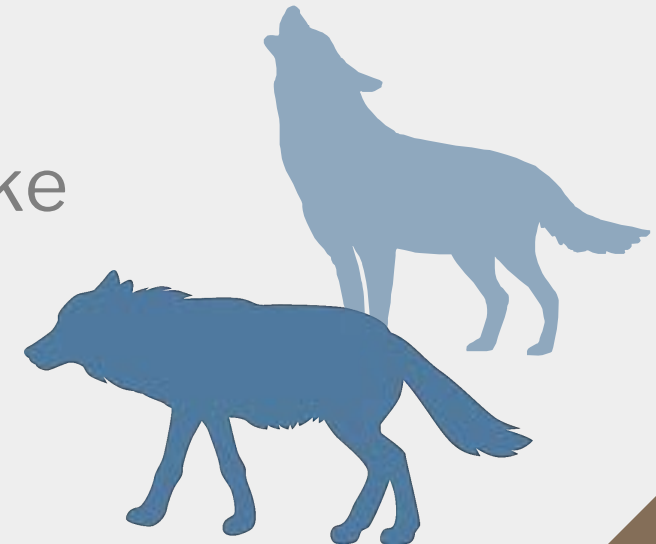
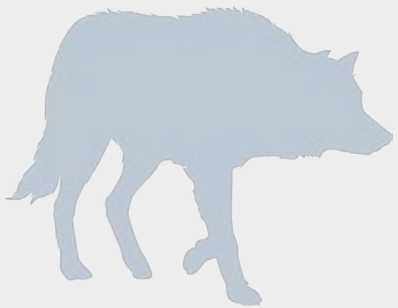
 [@LIFEborealWOLF](https://twitter.com/LIFEborealWOLF)

Mitä teen, jos kohtaan suden?

Minne voi ilmoittaa näkö- tai jälkihavainnoista?

Mikko Jokinen, suunnittelija
Suomen riistakeskus, SusiLIFE-hanke

23.11.2023, Laitila

Suden kohtaaminen

- Suden kohtaaminen luonnossa on verrattain harvinaista, sillä yleensä susi välttelee kontaktia ihmiseen.
- Susireviirialueilla sudet saattavat kulkea etenkin yöaikaan lähelläkin ihmisasutusta
- Suden kuulo- ja hajuaisti ovat erittäin hyvät, ja susi voi havaita ihmisen läsnäolon pitkänkin etäisyyden päästä
 - Pidä siis luonnossa liikkuessasi ääntä.
- Usein susi ei tunnista ihmistä, jos ihminen on ajoneuvossa, ikkunan takana tms. tilanteessa.

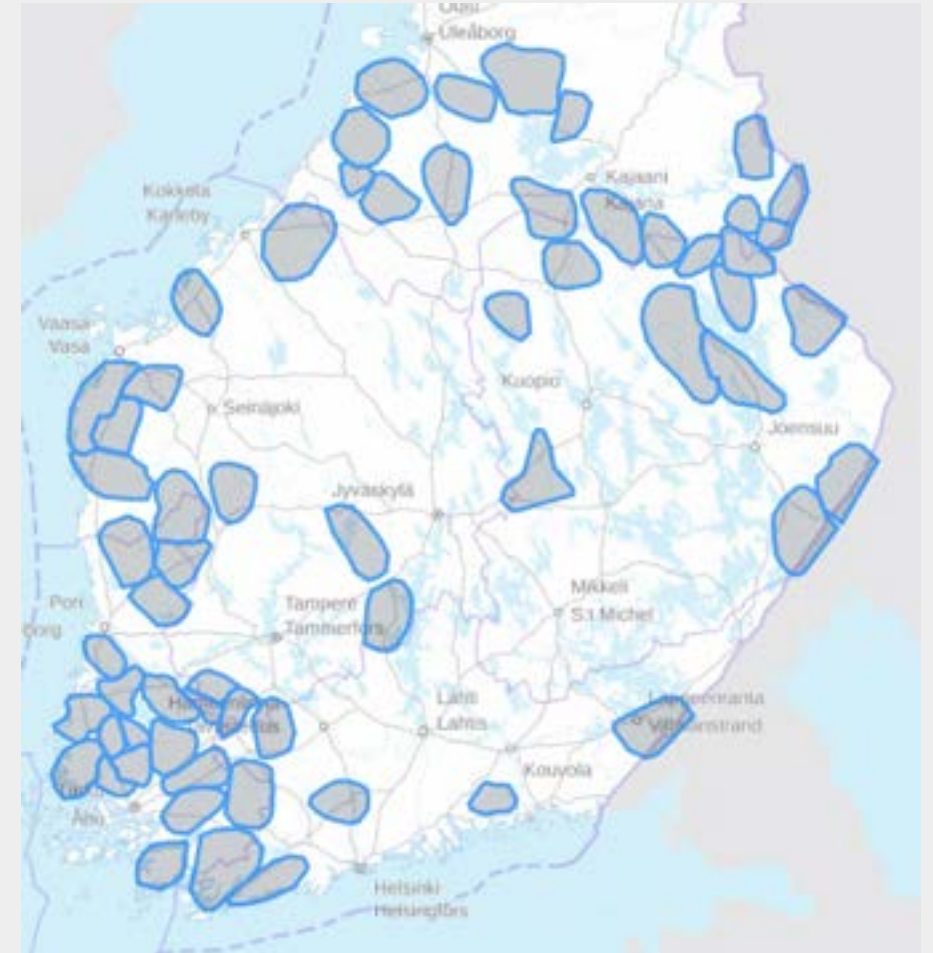

Kuva: Jaakko Alalantela

Suden kohtaaminen

- Suden tai suden jäljet voidaan havaita todennäköisimmin reviirialueelta, mutta susia liikkuu myös niiden ulkopuolella.
- Etenkin maaliskuussa tehdään havaintoja synnyinreviirinsä jättävistä nuorista susista.
 - Voivat vaeltaa pitkiäkin matkoja etsiessään omaa elinaluetta.
 - Lumien sulettua jättävät vähemmän jälkiä → vähemmän havaintoja.

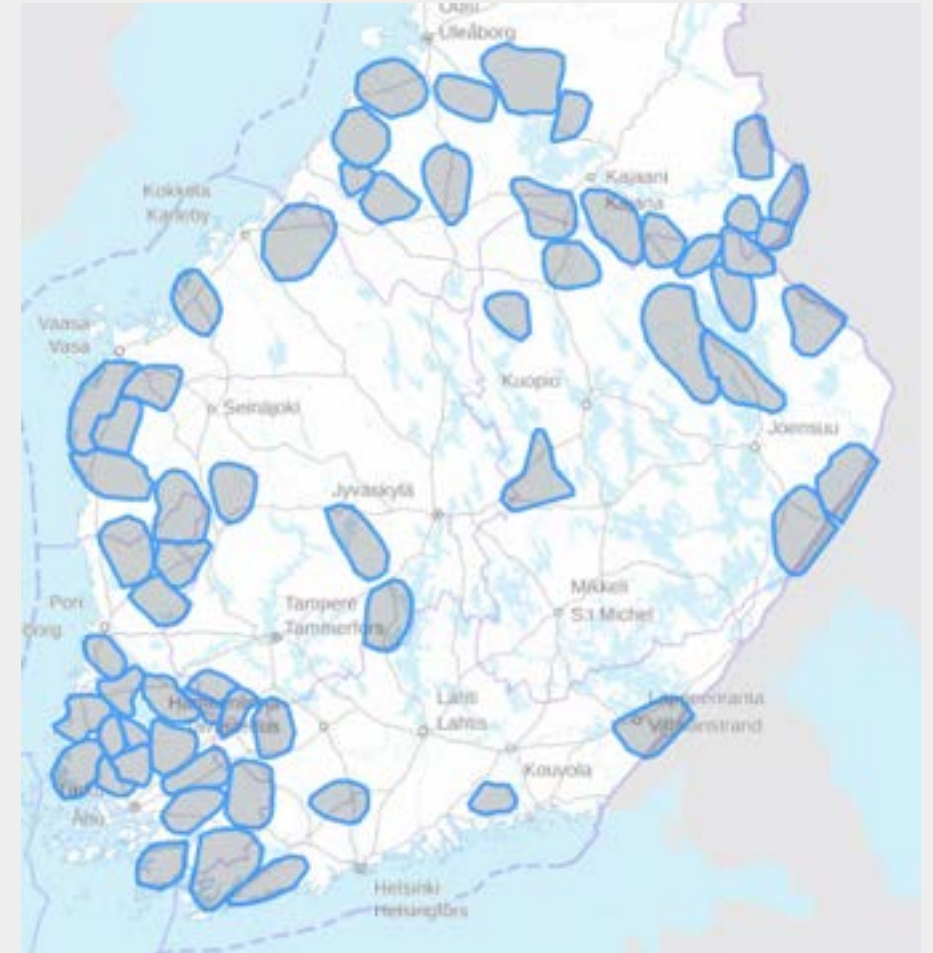

Kartta: www.luonnonvaratieto.luke.fi

Suden kohtaaminen

- Nuoret sudet ovat kokemattomia ja kohtaavat monia asioita ensi kertaa.
 - Voivat päätyä rakennettuihin ympäristöihin ja käydä vaelluksillaan ihmisasutuksen läheisyydessäkin.
 - Eivät osaa vältellä ihmistä yhtä hyvin kuin kokeneemmat lajikumppaninsa.
 - Pennut ja nuoret sudet saattavat olla myös uteliaita.

Kartta: www.luonnonvaratieto.luke.fi

Toimi näin, jos kohtaat suden

- Älä lähesty sutta. Poistu rauhallisesti paikalta.
- Jos sinulla on mukanas koira, pyri pitämään se lähellä itseäsi. Jos koira on irti, kytke se hihnaan.
 - Vaikka susi välttelee ihmistä, koira saattaa viedä sen huomion.
- Tekeydy isoksi ja pidä ääntä. Taputa käsiä ja huuda. Yritä säikäyttää susi tiehensä.
 - Jos kannat mukanas kovaa ääntä pitävää hälytintä tai suojasuihketta, käytä sitä.
- Varmista, ettet jää eläimen kulkuväylän eteen ja ahdista sitä nurkkaan. Siirry tarvittaessa sivuun.
- Jos susi yrittää purra sinua tai koiraasi, tee aktiivisesti vastarintaa.

[Opas-lehtinen verkossa](#)
(PDF, riista.fi)

Toimi näin, jos kohtaat suden

- Jos kohtaat suden läheltä, merkityksellistä on, miten se **käyttäytyy sinut havaitessaan:**

- Jos susi säikähtää ja pakenee ihmisen havaittuaan
→ Havainto ilmoitetaan alueen petoyhdyshenkilölle.
- Jos susi havaitsee ihmisen, muttei välittömästi poistu vaan jää kiertelemään lähelle
→ Soita hätäkeskukseen numeroon 112.
- Jos susi käyttäytyy pelottomasti tai uhkaavasti ja lähestyy ihmistä
→ Soita hätäkeskukseen numeroon 112.

Tilanteen vaarallisuuden arviointi

- Viranomaisen arvioi suden käytöstä. Poliisi voi antaa sudesta lopetusmääräyksen, jos se luokittelee suden aiheuttavan vakavaa vaaraa ihmisille (= jää kiertelemään tai seuraamaan ihmistä tai käyttäytyy muuten uhkaavasti).
- Jos susi käy toistuvasti pihossa, sille voidaan antaa karkotusmääräys. Jos kaksi karkotuskertaa ei tepsii, ja susi havaitaan jälleen asutulla alueella, susi voidaan poistaa joko Suomen riistakeskuksen poikkeusluvalla tai poliisin lopetusmääräyksellä.
- Tutustu viranomaisten työnjakoon: [Kuka auttaa, jos kohtaat suden?](#) (PDF)
- Lisätietoja löydät myös [poliisin suurpetotilanteisiin liittyvästä ohjeesta](#) (poliisi.fi).

Hoidetun piha-alueen määritelmä

- Hoidettu piha-alue (punaisella) on keskeinen määritelmä suden ja muiden suurpetojen uhkarvioinnissa.
 - Kartassa myös 100 m säde keltaisella (aiemmin käytetty raja).

Kuva: Itä-Suomen poliisilaitos

Ilmoita tekemäsi suurpetohavainto

- Ilmoita aina havainnot suden jäljistä ja etäältä tehdyt näköhavainnot **petoyhdyshenkilölle**
- Ilmoittaminen on erityisen tärkeää, jos suden jäljet löytyvät asuin- tai tuotantorakennuksen hoidetulta piha-alueella tai rakennetusta ympäristöstä.

Kuva: Mikko Jokinen

Ilmoita tekemäsi suurpetohavainto

- Petoyhdyshenkilöt käyvät mahdollisuuksien mukaan varmistamassa havainnoja ja kirjaavat tiedot Tassu-järjestelmään.
- Ilmoita petoyhdyshenkilölle havainnon tarkka sijainti sekä etutassun jäljestä mitattu leveys ja pituus.
- Paikallisen petoyhdyshenkilön yhteystiedot löytyvät riistakeskuksen verkkosivuilta: www.riista.fi/yhteystiedot

Kuva: Mikko Jokinen

Kiitos mielenkiinnosta!

SUSIEN PALUU VARSINAIS-SUOMEEN

Jörgen Hermansson vs. riistapäällikkö
Suomen riistakeskus Varsinais-Suomi
Laitila 23.11.2023

Kuva Varsinais-Suomen
sudesta 26.10.2006

Sudet metsästettiin sukupuuttoon Varsinais-Suomesta 1800-luvun keskivaiheella, yhteiskunnan vaatimuksesta ja valtiovallan käskystä. Alueen kuuluisat lapsitapot vauhditti susien lopullista hävittämistä alueelta. Maakunta oli susityhjiö noin 150 vuotta.

Susipari asettui uudestaan Varsinais-Suomen suurimpaan metsäalueeseen n. v. 2004.

Neljän suden lauman jäljet varmistettiin Oripäässä tammikuussa 2006

LOUNAIS-SUOMEN ENSIMMÄINEN SUSIREVIIRI 2006

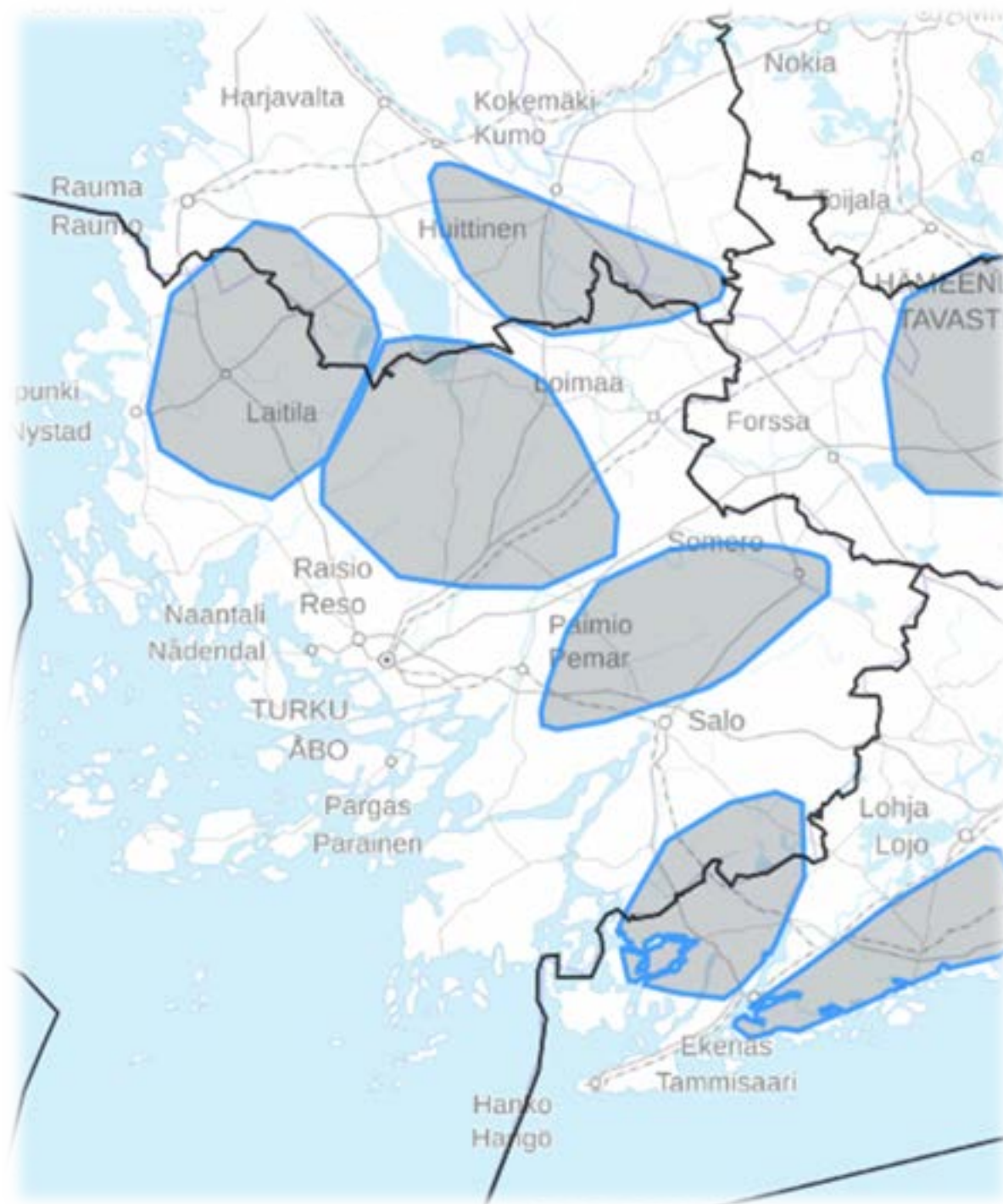
REVIIRISSÄ ELÄÄ SUSIPARI JA NIIDEN SAMAN
VUODEN JÄLKELEISIÄ.

MUITA SUSIA EI SUVAITA REVIIRILLÄ

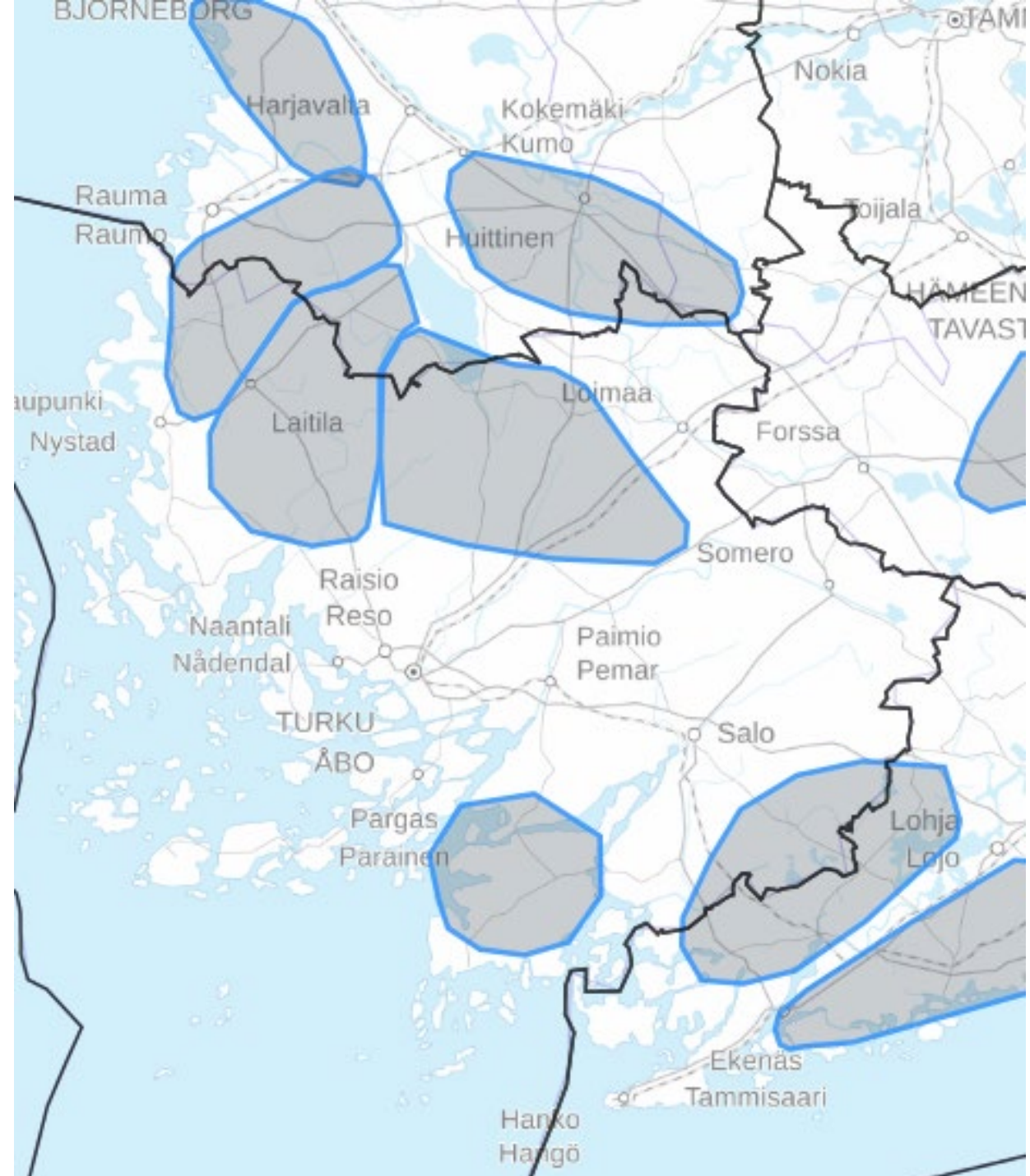
LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2017

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

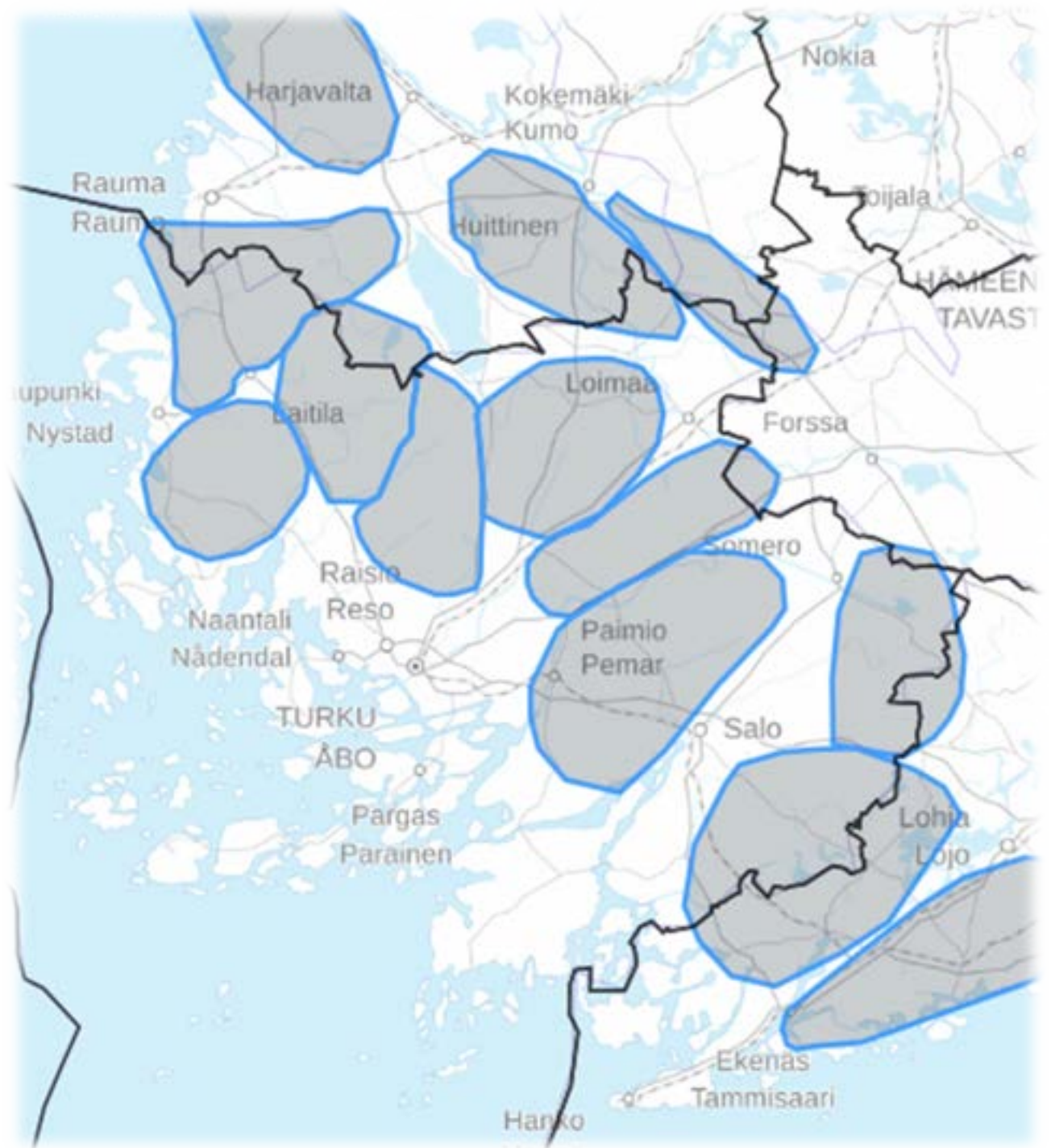
LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2018

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2021

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

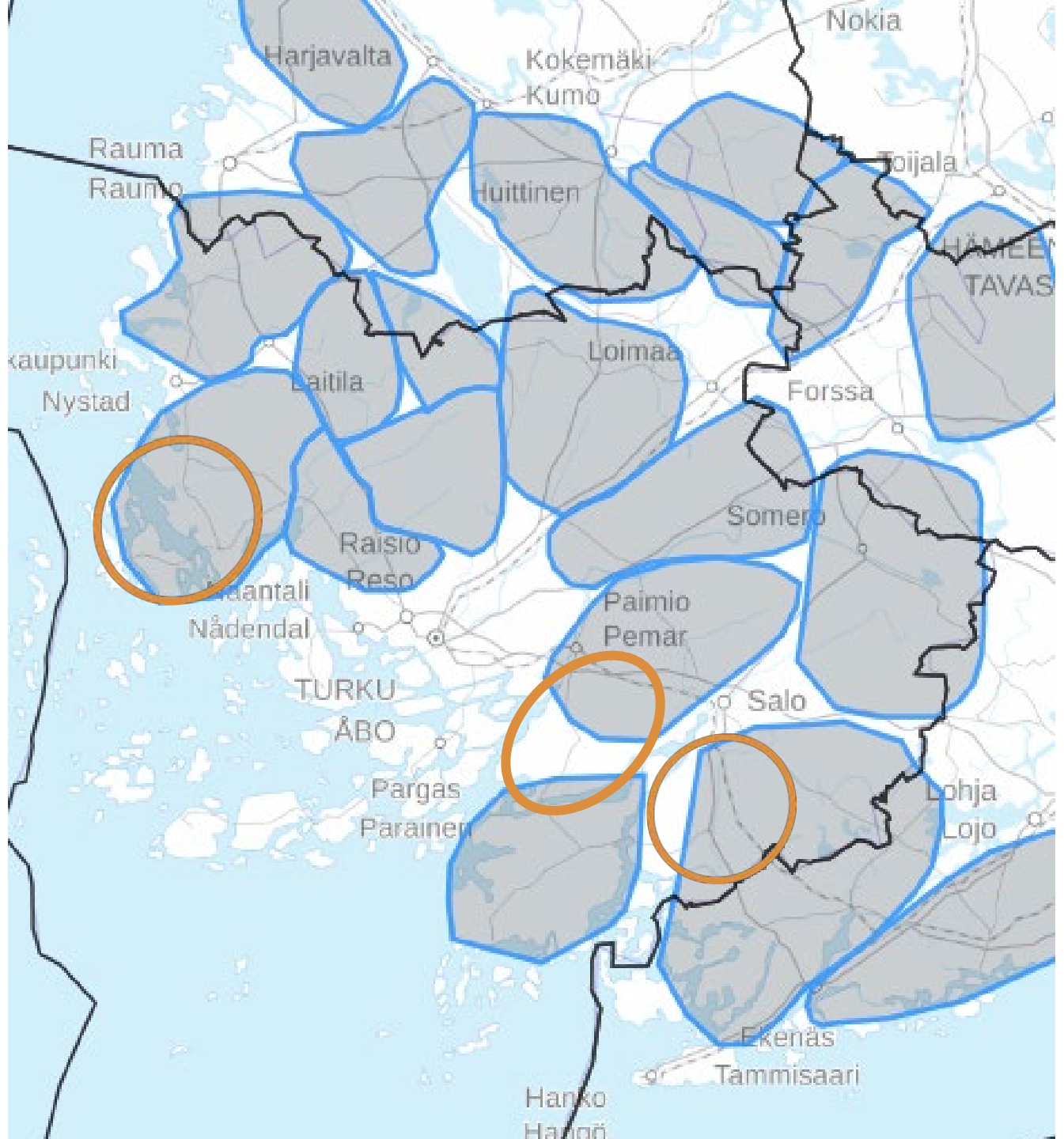
LOUNAIS-SUOMEN SUSIREVIIRIT 2023

- <https://luonnonvaratieto.luke.fi/kartat?panel=suurpedot>

Varsinais-Suomessa on Suomen tihein susikanta

Reviirit peittävät jo melkein koko maakunnan

Kuinka monta sutta on Varsinais-Suomessa ?

IHMISTEN SUHTAUTUMINEN SUSIIN

Alussa

- Sensaatio
 - Kuva tapetusta peurasta tai hirvestä oli uutinen
 - Kauhistelu, jos susi oli nähty lähellä asutusta
- Epäluuloa
 - ”Eivät ole aitoja susia, koska eivät käyttäydy kuten normaalit sudet”
 - ”Sudet on tuotu tänne”
 - ”Kannanarvio ei pidä ollenkaan paikkaansa, joka kylässä on oma lauma”
- Pelkoa
 - Pelko että jotain kauheaa tapahtuu; ”ihminen tulee kohta syödyksi”
 - ”Lampaita ja muita kotieläimiä ei voi kohta enää pitää koska sudet tappavat”
 - ”Koirilla metsästäminen ei ole kohta enää mahdollista”
- Epätietoisuutta
 - Perusekologia, reviiri, alfapari, liikkuminen, nuorten susien lähtö reviiristä,

Huoli ihmisten/lasten
turvallisuudesta
- Pihasuket -

IHMISTEN SUHTAUTUMINEN SUSIIN

Toimenpiteitä

- Uuden reviirin "haltuunotto"
 - Peto-yhdykset ja metsästäjäkokoukset
 - Muut sidokset ja toimet
 - Laajat avoimet toimet
- Luken kenttähenkilön p...
- Kannanarvion ja DNA keräyksen ko...
- Suden kannanhoitosuunnitelma, jossa kannanhoito on yhteinen ja yhteistyö yhteinä tärkeänä toimenpiteenä (poliittinen tahtotila)
- Petoaidat, Varsinais-Suomen suurpetoneuvottelukunta, reviiri-yhteistyöryhmät
- Susilife-projekti
- Tiedotusta

Mitä on muuttunut Varsinais-Suomessa 20 vuoden aikana ?

IHMISTEN SUHTAUTUMINEN SUSIIN

- Varsinais-Suomessa suden suojeleminen on menestystarina vailla vertausta
 - Susireviirit peittävät melkein koko maakunnan ja kauhuskenaariot eivät ole toteutuneet
 - Hirvieläinten metsästys on ennätystasolla, koirilla metsästäminen on jatkunut
 - Koira- ja kotieläinvahingot ovat varsin pieniä
 - Laitonta tappamista ei juuri ole
- Moni maaseudulla asuva kokee kuitenkin susitilanteen melkein kestämättömänä -> jatkuva huoli
 - ”Sudet ovat pelottomia ja vaaraksi ihmisille”
 - ”Sudet rajoittavat metsästystä, eläintenpitoa ja maisemanhoitoa”
 - ”Vahinkoperusteisten lupien saaminen ja toimeenpaneminen on liian vaikeaa ja työlästä”
 - ”Susiin on voitava puuttua järjestelmällisesti”-> kannanhoidollinen metsästys”
- Sensaatio, Epäluulo, Pelko, Epätietoisuus -> Huomattavaa parannusta

VARSINAIS-SUOMESSA KOETAAN ETTÄ SUURIN SUSIONGELMA ON ...

Huoli ihmisten/lasten
turvallisuudesta

**Kemiönsaaren
susilauma syksyllä 2019.
7 sutta liikkuvat
pelottomasti läpi pihan
keskellä päivää.**

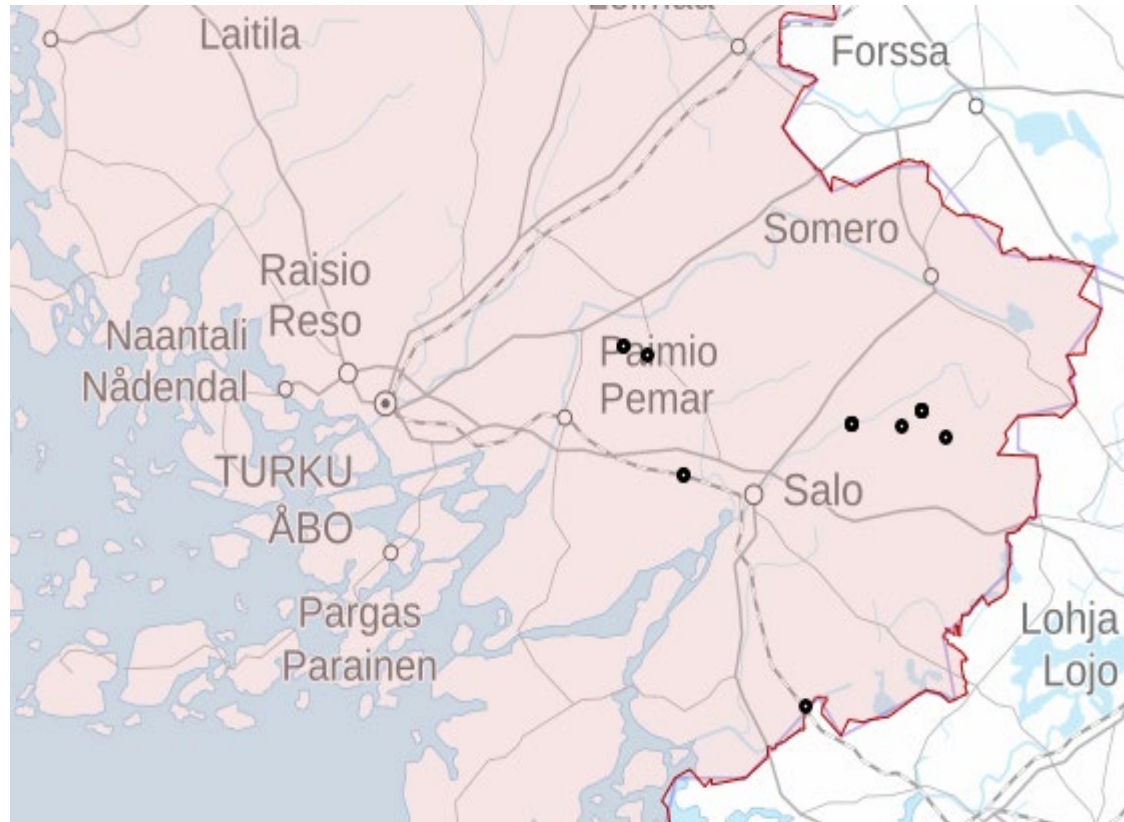
**MIKSI VARSINAIS-SUOMESSA ON SUHTEELLISEN VÄHÄN ONGELMIA
VAIKKA TÄÄLLÄ ON SUOMEN TIHEIN SUSIKANTA ?**

SUSIEN POIKKEUSLUVAT

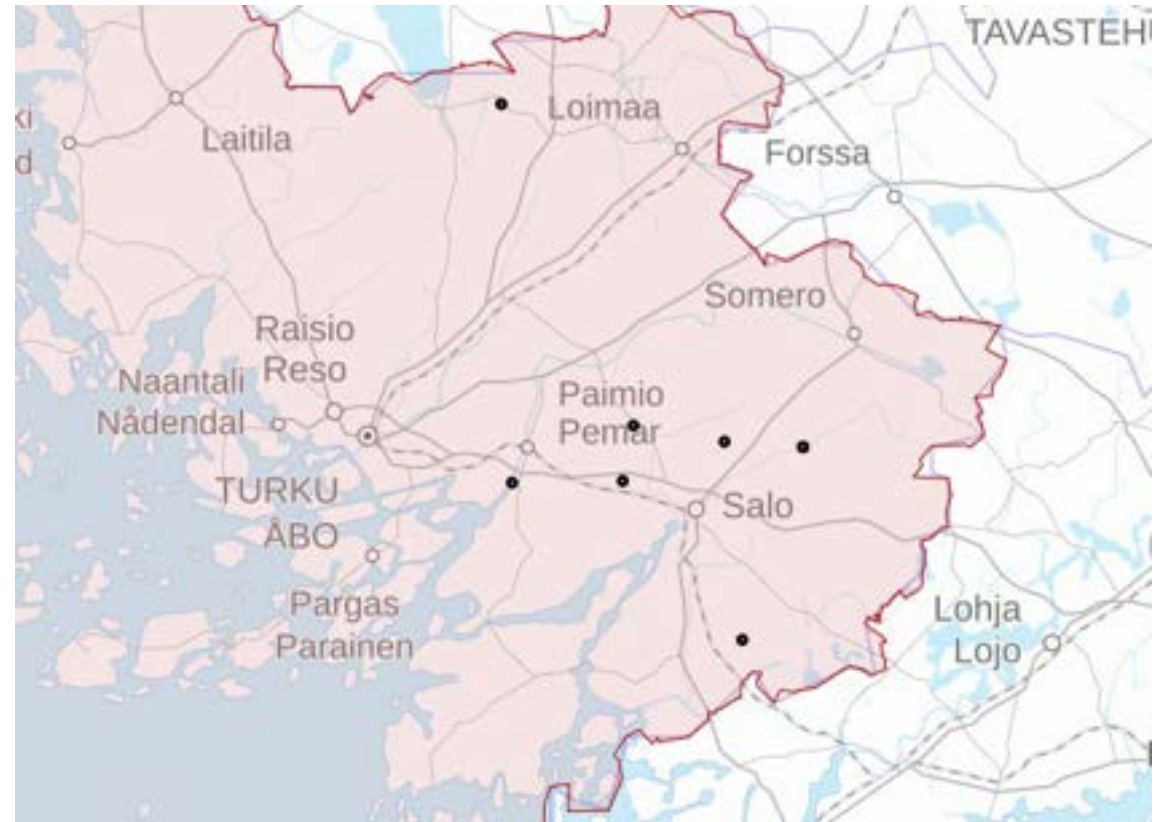
- Susi on metsästyslaissa ja luontodirektiivissä rauhoitettu ja tiukasti suojeltu
- Suomen suurpetopolitiikan mukaan susikanta kuuluukin saattaa suotuisan suojelun tasolle. Järjestelmällinen kannanhoidollinen poikkeusmetsästys ja vahinkoperusteiset poikkeusluvut ovat kuitenkin keskeisiä toimenpiteitä tavoitteen saavuttamisessa. (kannanhoitosuunnitelma, MMM, valtioneuvosto, eduskunta)
- Kannanhoidollinen poikkeuslupametsästys
 - Kannanhoidolliselle metsästykselle ei ole löydetty juridisesti kestävää mallia
 - Tuorein KHO:n ratkaisun mukaan yllä kuvattu malli on kannanhoidollisen metsästyksen osalta käytännössä mahdoton toteuttaa?
 - Poliittinen tahtotila ja juridiikka eivät kohta toisiaan → tilanne epäselvä
 - Suomen riistakeskuksen on joka tilanteessa, poliittisesta tahtotilasta huolimatta, noudatettava lakia ja hallinto-oikeuksien määrittelemää oikeuskäytäntöä.
- Vahinkoperusteiset poikkeusluvut
 - Vahinkoperusteiselle poikkeusmetsästykselle on löydetty toimiva ja juridisesti kestävä malli.

KESÄN 2022 LAMMASVAHINGOT

Lammasvahingot keskittyvät Varsinais-Suomen itäisille alueille.

KESÄN 2023 LAMMASVAHINGOT

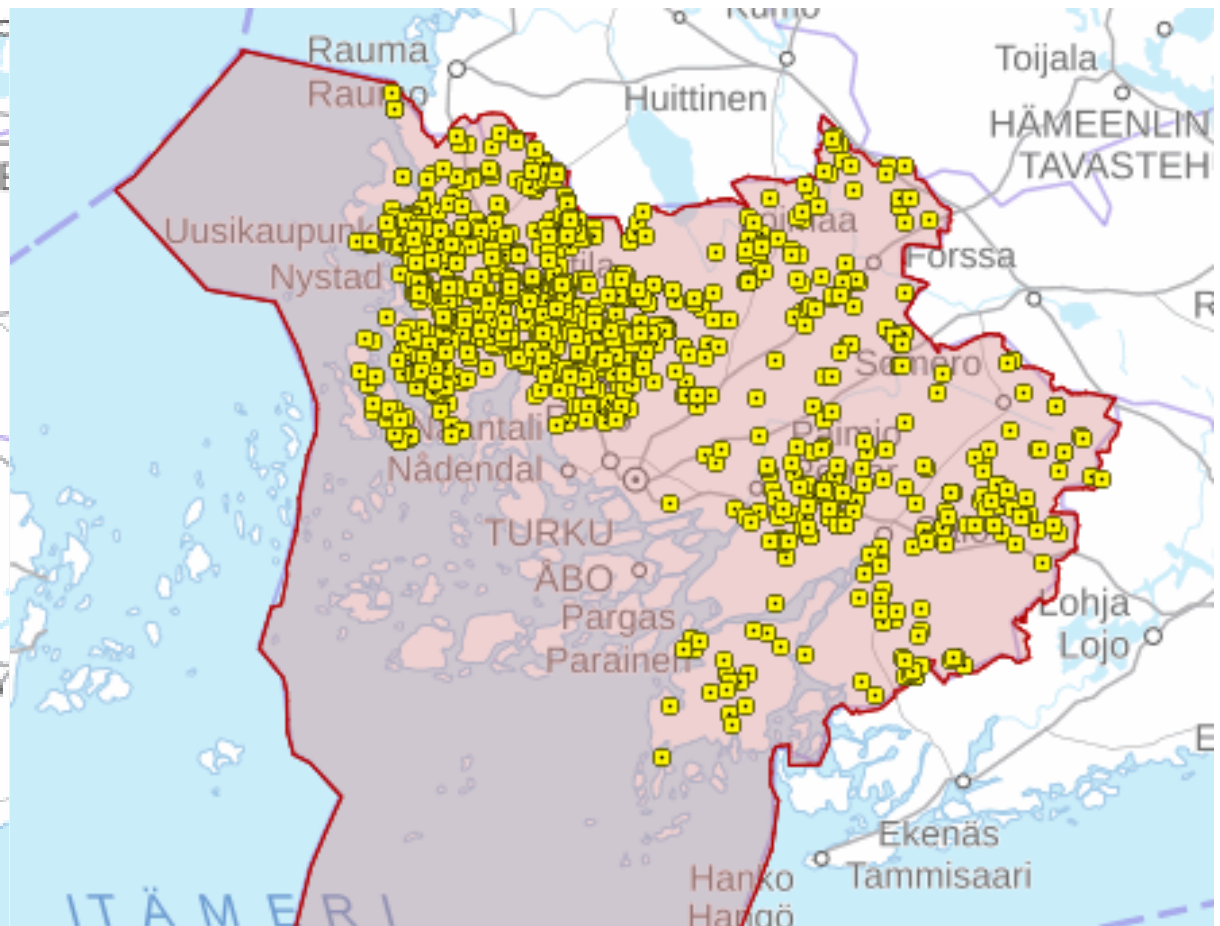
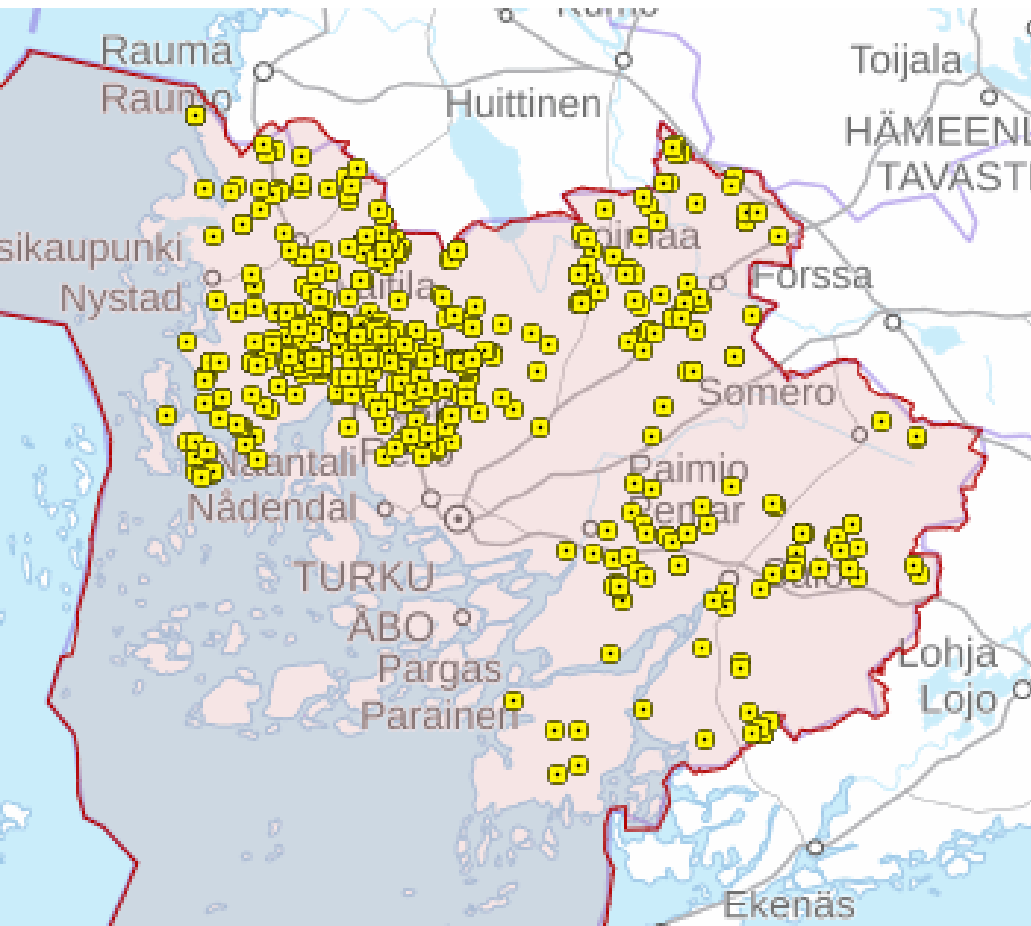

Kuvasta puuttuu tuoreimmat tapaukset ; Liedon Tarvasjoki ja Salon Vaskio

KESÄN SUSIHAVAINNOT 1.6—20.9

2022 459 havaintoa

2023 653 havaintoa

SUDEN POIKKEUSLUVAT 2023

Talvella Mynämäellä kaadettiin poikkeusluvalla yksi susi joka toistuvasti liikkui lähellä ihmisasutusta. Susi karkotettiin ensin karkotusluvalla kolme kertaa.

Valtatie 8 länsipuolelle on myönnetty karkotuslupa neljään eri kohteeseen; Laitila 2 , Uusikaupunki sekä Lokalahti. Susia on karkotettu.

Uuteenkaupunkiin on myös myönnetty poikkeuslupa suden tappamiseksi, sutta ei ammuttu

Salon Hajalaan on myönnetty poikkeuslupa yhden suden tappamiseksi lammasvahingon estämiseksi, Lupa jatkettiin toisella luvalla. Havaintoja susista tehtiin, muuta sutta ei ammuttu

VAHINKOPERUSTEISET POIKKEUSLUVAT VARSINAIS-SUOMESSA

- Varsinais-Suomeen on viime vuosina myönnetty useita vahinkoperusteisia poikkeuslupia (karkotuslupia ja tappolupia)
- Riistakeskuksen aluetoimisto saa yleensä tilanteesta ennakkotietoa
- Petoyhdysheikilöiden valmiutta nostetaan tapahtuma-alueella.
- Jos alueelta tulee riittävästi havaintoja ”ei toivotulla tavalla käyttäytyivistä” susista hakija, hakee karkotuslupaa sudelle. Karkotuslupa on lievä toimenpide, jonka myöntämiskynnys on melko matala. Hakijana on yleensä metsästys-seura
- Todistettavasti kolmen onnistuneen ja raportoidun pihakarkotuksen jälkeen hakija voi hakea poikkeusluvan suden tappamiseksi. Ensin on kuitenkin seurattava karkotusten vaikutusta. (muun tyydyttävän ratkaisun arviointi)
- Jos pihahavainnot jatkuvat Suomen riistakeskus myöntää, kuultuaan ensin poliisiviranomaista, tiukoin ehdoin luvan ko. susiyksilön tappamiseksi.
- Käsittelyaika on yleensä 2-3 päivää hakemuksen jättämisestä.

KIITOS!

